

1

predictos titulos habere. **I**Consimili ergo mo dicat virgo xpo de sponsata si p magnō dica ei talis mulier p suū maritū hz q est magna baronissa. dicat p maiori dignitate et ego p xpm meū sponsu sum celestis regina. **S**i p magnō dicat sibi talis est p marituz magna ducissa dicat iterū ipa. et ego p xpm celestis regina. **S**i dicat sibi talis p maritū est regina francie vel anglie. dicat ipa et ego p xpm sum regina celi seu celestis regina. **S**i dicat ei talis mulier p maritū facta est impatrix. dicat ipa et ego nō mo terrena impatrix s p xpm sponsu sum celestis regina. **C**ur aut sic veraciter dice possz. **D**rofecto idcirco. qz eodem in regno vbi spōsus est rex ibi sponsa ab ipo denominanda dicenda est regina. **S**i itaqz ihesus sponsus virginū rex est celi. sequit q virgo claustralib sponsa christi est regina celi seu celestis regina.

TExplicit sext⁹ liber de solatōne theologie. **I**ncipit liber septimus dñens solatōnum remēdia optuna dera turbatina que opponunt diuitijs et rex facultati. **C**apitulū primū dñens solatōnes super non assecutōne seu carentia diuitiarum seu rerum tpa lium.

Eptimo principaliter decē tristib⁹ sepedicte dñe consolatri principali appropinquantibus et ei astantib⁹ vn⁹ ex eis an ceteros de diuitiaz seu rex tpa carentia est dquest⁹. **A**c illa eidem ptin⁹ p solatōe sibi impendēda sedecim de suis puellis deputauit.

I. CONSIDERATIO.

Prīma puella ad tristem pdictū sic ait. **E**st mihi valde diuitiarum ex carentia quoscunqz xpianos tristari. **I**nde quidem ut reor tristiam nō haberent si ipi scirent quanta diuitie mala opari dsueissent. **V**ide amice si verum dico. Ecce diuitie desiderate mentis insaniaz indicant. Diuitie quoqz christi discipulatui derogant. Diuitie suos amatores inquinant. Diuitie tremorem causant. Diuitie onerant. vinculant anxietatib⁹. et tedijs inquietant. hec mala ad presens sufficient. **V**is itaqz scire karissime q diuitie desiderante presertim in christiano mentis insaniam indicant. **A**udi patrem clareullis. Querat inquit diuitias pagan⁹ qui sine deo viuit. querat iude⁹ qui terrenas promissiones accepit. **S**ed qua mente christianus diuitias querit post̄ christus beatos esse pauperes predictauit. **N**ec ille pater qui dicens qua mente. videtur innuere q nō nisi mente stulta vel insana. **V**is insup scire q diuitie posse salte absqz promptitudine eas relinquendi propter deum. discipulatui christi derogant. **A**udi etiam ipsius christi euangelicam sentiam. **O**mnis inquit qui non renunciauerit omnibus que possidet

1

nō potest me⁹ esse discipul⁹. **V**is scire p̄ diuitie suos amatores inquinant. **A**udi patrem clareuallis. **B**eat⁹ inquit qui post illa non abit que possessa onerāt. amata inquinant. amissa cruciant. hec ille pater. s̄ et in signuz spūalis inquinamenti. **T**urū et argētū q̄ cō munis diuitiar̄ sunt materia se multum drectantes corporaliter in quinant. **V**is vlt̄eri⁹ scire p̄ diuitie tremorez causant. **E**cce chapm qui interpretat⁹ possessio caput habuit tremulū qđ signat p̄ qui in mundo possessiones habent vtiqz in tremore sunt. hi sunt quidem qui iurta verbum psalmiste trepidauerūt ubi nō erat timor. **V**is deum scire p̄ diuitie onerant. **A**udi illustrē jeronimū. **S**i inquit habes vendē et da paupib⁹ si n̄ habes grandi onere liberat⁹ es. **A**udi quoqz et gregorii quo ad hoc. **T**errena inquit substātia eterne felicitati d̄gata. pond⁹ est. nō subsidiū. **F**ert⁹ aut̄ et pater clareuallis audito p̄ sexcēte marce p̄ quendā abbate sibi trāsmisse amisse es sent. hec verba dixisse. benedict⁹ de⁹ qui nobis peperit ex b° one re. **V**is postremo simul scire p̄ diuitie onerant vinculant anxieta tib⁹ et tedijs inquietant. **A**udi magnū patre⁹ augustinū. **A**bice inquit a te diuitiar̄ onera. abice vincula nō voluntaria. **A**bice anxi etates et tedia que te plurib⁹ annis inquietat. **H**ec ille pater. **S**z et de inquietudine hoc testat⁹ qđ in phoz puerbijs sic habet⁹. cū dyogeni a capite fur de nocte sacculū cū numis subtrahere co naret⁹. tolle inquit infelix ut facias vterosqz dormire.

H. CONSIDERATIO.

Secunda puella sic ait. **V**is hō rursum scire et alia mala a pre missis p̄ sororem mēā p̄fatis. **E**cce diuitie dolores cānt. diuitie p̄ superbiam inflat. **D**iuitie labores et picula inducūt. et virtutes eneruāt. **D**iuitie hoiez securitate et quiete priuāt. diuitie vrūt et excruciat. **V**is scire p̄ diuitie dolores cānt. **A**udi illustrem senecam de diuitijs sic loquentē. **I**sta que sic petim⁹ tanq̄ datura letici am ac voluptatē cause dolor⁹ sunt. **V**is scire p̄ diuitie p̄ supbia inflant. **A**udi magnū patrem augustinū. **M**orb⁹ inquit diuitiar̄ est supbia. **N**az grandis anim⁹ est qui inter diuitias isto morbo n̄ tēpatur. maior anim⁹ diuitias suas vincens dtemnēdo. magn⁹ ergo est diues qui nō se ideo magnū putat. qz diues est. qui aut̄ ideo se magnū putat. qz diues est supb⁹ et egen⁹ est i carne crepat. in coe de mendicat. inflat⁹ est nō plen⁹. **V**is scire quoqz p̄ diuitie labores et picula inducūt et virtutes eneruant. **A**udi rursum magnum patrē de auro quod materia ē diuitiar̄. **T**urum inquit est materia labor⁹. piculu possidentiū. aux̄ eneruatō virtutum. aurum malus dñs. pditor⁹. seruus. **V**is scire p̄ diuitie hoiem securitate et quiete priuant. **A**udi petrū illū Rauennensez. **T**uri inquit custos seruator argenti securitatē nō habet nescit quietē et cui deest securitas qui es perit pena diues est ille et nō censu. Deniqz vis scire p̄ diuitie vrūt et excruciat. **A**udi illustrē senecā de diuitijs loquentē. In b°

¶

inquit excusabilcs sunt dij. q̄ ista quē trunt et que exrueiant op-
tantib⁹. d̄ferunt.

III. CONSIDERATIO

Tercia puella sic ait. **C**ur homo appetit diuitias quas sequi so-
let tumor inflationis. letarg⁹ obliuionis. et frequens tedi⁹
erubescencie et pudoris. **V**is hec scire. **A**udi patrem clareuallis.
Videas inquit plerosqz in ecclesia de ignobilib⁹ nobiles. de pau-
perib⁹ diuites factos subito incumescere. pristine obliuisci subie-
ctionis. gen⁹ quoqz suum erubescere et infimos dedignari paren-
tes. **H**ec pater ille. **S**z quid. **D**rofecto taceo de dicte verecundie
materia que se tñ offert frequenter nimis. taceo de obliuione pre-
dicta que inuertit sepissime hominib⁹ vanis. loquar solū de añdi-
cto tumore. qui p̄uis non sit nisi cordis. min⁹ tamen piculosus nō
est q̄ si esset tumor corporis.

III. CONSIDERATIO

Ovara puella sic ait. **O** hō karissime testante ihu filio sprach.
Si diues fueris nō eris immunis a delicto. **S**z et illusn̄ sene-
ca. multum est inquit nō corrumpi diuitiaz dtubernio. quid igit⁹
uras de diuitijs. te poti⁹ cura de vitijs annexis diuitijs. seu poti⁹
us sicut in voce. sic quasi et in re diuitijs incorpatis. forsitan inq-
es. que nam sunt hec vitia. **D**rofecto annexum est diuitijs vitium
sapebie. vitium vane glorie. vitiuz dissoluti⁹. recollectionis im-
peditive. vitium avaricie. et vniuersaliter vitium inordinate decipi-
scenie. vitium quoqz luxurie cum pluri⁹ alior⁹ vitoruz societate.
Vis scire q̄ annexum sit diuitijs vitium supbie. **A**udi illustrem **S**e-
necam. **A**ccepit inquit ille grandē pecuniam. ergo et supbiaz. **A**u-
di quoqz et magnū patrem augustinū. **V**ermis inquit diuitiaz est
superbia. difficile est ut nō sit superb⁹ qui dines est. tolle superbiam
diuitie nō nocebunt. **V**is scire q̄ annexū est diuitijs vitium vane
glorie. **A**udi iohāne⁹ os aureū. **V**anitas inquit vanitatū et omnia
vanitas ec̄. **N**unc verisiculū si capent qui in potētia et diuitijs ver-
santur in pietib⁹ omnib⁹ et in vestib⁹ suis scriberent in foro. i do-
mo. in ianuis. in ingressib⁹ et a⁹ omnia. in d̄scientijs suis ut semp-
eum oculis cernerent et corde sentirent. **V**is scire q̄ annexuz est di-
uitijs vitium dissolutionis recollectionis impeditive. **A**udi Bedam
venerabilem. **F**amiliaris inquit res est humanum cor opibus ac li-
bertate dissolui. erumnis vero ac paupertate ad semetipsum recol-
ligi. **D**eniqz vis scire q̄ annexuz sit diuitijs vitium avaricie. et vni-
uersaliter vitium immoderate concupiscentie. **D**rofecto pdoneos
testes inuenies. quos tibi in proximo neptis mea indicabit cum
quoqz dictis audire curato. **D**icta quoqz illustris **S**enece. **C**onge-
ran⁹ inquit in te quidquid multi locupletes possederant ultra pri-
uatū pecunie modum. fortuna te auro tegat. purpura vestiat.
et ad hoc mod⁹ deliciaz et opum te pducat ut terram marmorib⁹
abscondas nō tantum tibi habere liceat. sed calcare diuitias. **A**c-
cedat statue et picture et qđ qđ ars villa luxurie elaborauit maiora

1

cupe ab his disces. hec seneca. **S**ed nonne magnum vitium est qđ ex diuitijs orit. scz talis insatiabilis dcupiscentie. Postremo vis sci re qđ annexū est diuitijs vitium luxurie cum plurim⁹ alior⁹ vitiōr⁹ societate. Audi iohannem os aureum. Diuitiar⁹ inquit sequela est luxuria. ira intemperans. furoz iniust⁹. arrogantia. superbia. omis qz irrationabilis mot⁹. **H** ille iohannes. Qui hac de causa alio i lo co sic dicit. Si possibile eſz in diuites vindictam pcedere videres ex eis repleri carceres vniuersos. fz cum cmib⁹ suis hoc malū ha bent diuitie. qđ in malignitate peccantes ab vlticrib⁹ eruunt.

V.CONSIDERATIO.

Qvinta puella sic ait. O amice cur tristaris de diuitiar⁹ carentia. forte estimas qđ habenti snt bone aut saltez qđ nociuuz nō sit ipas habere. **S**ed pfecto facile patet qđ tu erras vtraqz intentio ne. Vis circa primā intentionem scire qđ diuitie saltē virtuti nil adi ciant bonitatis. Audi illustrem senecam. Done inquit ex una par te virum bonum diuitijs abundantem. ex alia nihil habentem. sed in se omnia bene disponentem. Vterqz eque vir bonus erit etiam si bona fortuna dispari vtetur. hec ille. **R**ursum quo ad intentiōez aliam vis scire qđ diuitie nō mō snt bone fz nocive. qđqz p con sequens eis carere pot⁹ leticiam qđ tristiciam debz inducere quem admodū infirmitate vel inimico carere. Audi boetianā d̄solatricē Ego inquit nego ullum esse bonum qđ noceat habenti. Num id mē tioz. minime inquies. atqz diuitie possidentib⁹ psepe nocuerunt cū pessim⁹ quisqz eoqz alieni magis audi⁹. quidquid vſqz auri gem marumqz est se soluz qui habeat dignissimū putat. tu ergo qui nūc contum gladiumqz sollicit⁹ p̄tmescis si vite hui⁹ callez viator intrasses coram latrone cantares. O preclara opum mortalium beatitudo. quam cum adept⁹ fueris securus esse desistis. hec illa cuius et musa subiungit suo i carmine. H̄eū prim⁹ quis fuit ille. auri qui pondera recti. gemmasqz latere volētes. preciosa picula fodit.

VI.CONSIDERATIO.

Aesta puella sic ait. O hō seculi cur tibi tanq̄ auaro tñ sapiūt diuitie mundi. cur non vis pot⁹ in religione christiana fra ter esse xp̄i. Vis scire qđ dissimiliter tibi se habent ad diuitias fra tres christi. Audi patrez clareuallis. Nō inquit putent diuites hu ius seculi fratres christi sola possidere celestia qz ea sola audiunt in pmissione possident et terrena equidem tanq̄ nihil habentes et omnia possidentes nō mendicantes ut miseri. sed ut domini possi dentes. eo pcerto magis dñi quo min⁹ cupidi. Deniqz fideli hō mini tot⁹ mund⁹ diuitiar⁹ est. totus plane. quia tam aduersa. qđ p spera ipsius eque omia seruiunt ei. eque coopantur in bonum. ergo auar⁹ terrena esurit ut mendic⁹. fidelis d̄temnit ut domin⁹. ille possidendo mendicat. iste d̄temnendo seruat. **H** ille pater.

VII.CONSIDERATIO.

Septima puella sic ait. Nonne aduertis hō q̄ multum esset difficile habere diuitias. et n̄ cor apponere. dñe domino in euā gelio. vbi est thesaur⁹ tuus. ibi est et cor tuum. Sed periculose valde est cor apponere. immo et mortiferum. corde em̄ spinis attac̄to necesse est hominem mori. Sz quid. certe affluentibus diuitijs cor apponere. similis quedam insania est ac si quis accurreret sp̄nis et vsq; in tantum eas d̄plecteret q̄ cor suum penetrarēt. quippe diuitie sunt spine teste salvatore. Cōtestante quoq; vicario ei⁹ gregorij. Quis inquit mihi vn̄ p̄ crederet supple si xp̄i testimoniūz non p̄cederet si spinas diuitias interpretari voluissem. maxime euz ille pungant. iste delectent. et tñ spine sunt. qz cogitationum surum punctionib⁹ mentem lacerat. et cum vsq; ad peccatū p̄rahūt quasi inflichto vulnere. cruentant. Bñ igitur est mortiferum cor apponere. Vn̄ et ne hoc piculum incurramus premunit nos dominus per os xp̄b̄. Diuitie inquit si affluent nolite cor apponere. non dicit nolite manum apponere. sz cor nolite apponere. maior c̄m cura est sibi de corde a quo dependet interioris hominis vita spiritu alis. sicut a corde carnali vita carnis. Sme autem magno periculo potest man⁹ apponi spinis hui⁹ non ad eas manu d̄primendum siue ocludendum. sz ad mouendum p̄ largitionem elimosinaz apie do largam manum.

VIII. CONSIDERATIO

Octaua puella sic ait. O amice si spinarum pabola p̄ sororez meam audita te non mouet. dic saltem queso. Est ne bonum illis carere quib⁹ quis nō solum rumpit discindit. Sz etiam dminuitur. Est inquies omnino. Sz quid. Profecto p̄ rex multitudinem tē poralium in quib⁹ diuitie distunt. facile dtingit interiorē hoīem sic quodāmō rumpi discindi et dminuit. vt iam ncn integer sp̄s p̄seueret. Vis id intelligere. Audi magnuz patre⁹ augustinuz. Quia inquit ab uno deo summo et vero defluxeram⁹ euanueram⁹ in mltā. discissi p̄ multa. et inherētes multis ec̄. Ecce dicit euanueram⁹ in multa. discissi p̄ multa. Nimirum qd̄ integrū manens euanescere non potest. vt integer lapis. integrum lignū. hoc bñ euanescit qn̄ dminuit. qd̄ vtiq; nostro dtingit sp̄i siue cordi. ppter tpaliū multitudinem. quoq; quolibet cor diuitis ad se trahēte iuxta illō. vbi est thesaur⁹ tu⁹. certe collect⁹ simul vel diuisus ibi est et cor tuuz sc̄z etiā apud thesauri ptes. cor hominis diuitis dilaniat et quasi dminuit eo q̄ in multa diuidit. Nempe de diuitib⁹ illō psalmi dictū arbitroz. A fructu frumenti vim et olei sui multiplicati sunt. hec quidē dcta. vna supra de sodalib⁹ meis. sz in eadē q̄i materia plen⁹ deduxit ac luculēti⁹ declaravit.

IX. CONSIDERATI

Dona puella sic ait. O amice si circa plātationem virtutū et bonorum operum fructum terrenarum diuitiarum impedimenta attenderes mirum hoc satis esset. si illas diuitias appeteres.

1'

Vis ergo scire ipedimta que prestant. ecce sicut s̄m naturales plā te nunq̄ aut rarissime generantur in locis arenosis. quia in eis vi get siccitas ita et plātula iusticie et ceteraz virtutū videntes plā te raro generātur in cordib⁹ arenosis que auri arena sunt repleta quippe in comparatione sapientie oīe aurum arena est exigua. sed et in cordib⁹ illis est siccitas per priuatōz humoris interne deuotionis. ¶ Rursum sicut s̄m naturales. arborz habens grossum cortem cito fit sterilis qucd quidem accidit vel ppter defectū vncitu osi humoris qui materia est fructum vel ppter duriciam corticis euaporationem grossi qd in arbore est nocuum phibentis. Sic et homines qui sunt velut arbores. si ad modum corticis substantiaz arboris inuoluentis sint inuoluti seu terrenarum diuitiaz grossicie circumdati. a fructu bonoz opm steriles fiunt citi⁹ q̄ alij. vel ppter defectum vncitiosi humoris. i. deuotionis i vncitō spiritus sancti d̄sistentis vel ppter fortem ipsarum terrenaz diuitiaz declusionem euaporare. i. euanesceris phibentem grossas et nocivas intentiones ymaginatōnes non admittentes puras cogitationes et intentionem sanctam ex quib⁹ alijs posset d̄surgere in habentib⁹ fruct⁹ honoris et honestatis.

X. CONSIDERATIO.

Decima puella sic ait. O mi frater karissime hortor diuitijs virtutes preferas. Cur aut hoc. Idcirco certe. quia nō diutie que vti soror mea prefata est via pariunt. sed virtus habentem pficit et opus eius bonum reddit. Audi illustrem senecam. Nulla inquit possessio. nulla via auri et argenti pluris q̄ virt⁹ estimanda. Ceterum ad virtutes diuitijs pferendum attende qd recitat venerabilis pater jeronim⁹ preclarum exemplū. Socrates inquit thebanus homo quondam clarissim⁹ cū ad pbandum athenas pergeret. magnum auri pond⁹ abiecit. nec putauit se posse et virtutes simul et diuitias possidere. b̄ jeronim⁹. Non solum igit carendum est diuitijs. s̄i sunt etiaz spnende atqz abiende. nō tñ inutiliter. s̄i usus pauperum meritorie ne virtutib⁹ obicem ponant. Euacuandum est cordis scrinium auro illo qd arene dpat⁹ ut sic capax auri quo interioris hominis habit⁹ adornatur. jux illud psalmiste. Omnis gloria filie regis. i. anime abintus in fimbrijs aureis. i. in finibus caritatis. Quippe finis precepti est caritas que etiam est illd aurū ignitum. de quo in apocalipsi dicit⁹. suadeo tibi emere aurum ignitum id est ignis diuini amoris elicituū. s̄i et secundum glosam exodi p catenulas aureas op⁹ caritatis significat⁹. Forte dices. Quom⁹ aurum harene dpatum cordis scriniaz occupabit. Profecto per fastina suum melioris auri speciem non admittens. Audi archiantistem ambrosium. Sicut inquit hi⁹ qui p insaniam mente translati sunt nō iam res ipsas s̄i passionis sue fantasiam vident. Ita etiaz mens auro vinculis cupiditatis astricta spēmp aurū. sp argentum

videt semper redditus computat. gratius aurum p̄ solem intuetur
Ipsa eius oratio et supplicatio ad dñm aurum querit. sed nec satie-
tas vñ p̄ nec finis aderit cupiditatis. hec sanct⁹ ille antistes.

XI. CONSIDERATIO.

Dodecima puella sic ait. O karissime cur appetis diuitias tanp̄
amalias. virtutem preelite tanp̄ sponsam cui nimirum infe-
ste sunt diuitie. nam dum esse deberent pedisseque. querunt esse pri-
cipales et virtutes supplantare. Si igitur virtutis sis amator ne-
tam turberis diuitarum ex carentia. ver⁹ poti⁹ ipsas spernas tā
p̄ pedissequas tue non satis pdoneas dignitati. Memineris secta-
ri salubre illd ciceronis documentū rationis nō vacuum. plenūqz
vilitatis pariter et honestatis. Diuitias inquit sine diuitium esse.
Tu vero virtutem pfer diuitijs. nā si volens diuitias cum virtute
dparare vix satis pdonee tibi videbunt⁹. diuitieqz virtutis pedisse-
que sint. hec ille.

XII. CONSIDERATIO

Dodecima puella sic ait. Tu frater qui diuitias amas scito te
tanp̄ fatuum amatorem excusatione vel probabili indigere
Siqz tibi aliquid ad hoc suffragatur hoc solum videtur ut vel non
egeas aut quaten⁹ subuenias indigenti. motus scz quantum ad h⁹
szm quemadmodu⁹ h⁹ ille gentilis arrestotiles qui dixisse fertur p̄
solum hoc incommodum paupertatis pateret⁹ q̄ nō poss⁹ indigenti-
b⁹ subuenire. ppter primuz aut si appetas non oportet. Nam et di-
uitias h⁹s egere non desinis. Siquidem diuitie dum augentur pi-
ter et auaricia augeri solita est. Tuare aut tam deest quod habet p̄
qd nō habet. Nunquid nō ita. fatere necesse est. hoc em⁹ vulgata ac
pbatissimi viri venerabilis jeronimi pbat autoritas. Quid vero ex
hoc plane sequitur p̄ tanp̄ auar⁹ fact⁹ egeas si eas quas appetas
habere te duitingat diuitias. nec minus p̄ illas nō habendo. Hoc
etenim testat⁹ tulliana illa sententia qua dicitur. egens equis est is
qui non satis habet et is cui satis nihil potest esse. Porro si diuiti-
as appetas ppter subuenire indigenti frustra torqueris. habent nā
qz indigentes qui absqz te possit vel itqz subuenire in domino si cō-
fidant. Ecce iacta inquit psalmista cogitatum tuum in dño et ipse
te enutriet.

XIII. CONSIDERATIO

Terciadecima puella sic ait. O amice cur frustra diuitias. ac p̄
inde nō necessarias appetis pecunias. Tu em⁹ vel acceptas ut
auar⁹ retineres vel ipsas ut liberalis in alios transferres. Si qui-
dem transferres. translatis ip̄is quantum ad diuitiarū pertinet ra-
tionem iam diues nō esses. frustra ergo ip̄as desiderasses banc ob-
causam ut diues esses. cum te ip̄e mox relinquerent. manere nanqz
nequit apud quen⁹ qd mox transfertur in alteruz. Porro si ut au-
rus ip̄as retineres diuitias hoc malum non euaderes quin exosus

19

redderentur. **S**iquidē ut illa boetiana testata est solatrix. **A**varicia semp exosus facit. **B**z quid. **N**onne melius est nō necessaria pecunia carere q̄ habitam retinendo ppter auariciā exosum esse. **E**st utiqz. exosus em illo priuat⁹ est bono qd omes homines natura desiderant. **S**amari ab alijs presertim a multis et magnis sapientibus et discretis.

XIII. CONSIDERATIO.

Quartadecima puella sic ait. **O** cur hō em diuitias curas que in gerunt curas temeris te priuantes. **A**udi magnus patrē augsburgi. **V**enit inquit reb⁹ nostris nullū mai⁹ eaꝝ accepimus precium q̄ nosipsoꝝ. implicati em calib⁹ nostri nō eram⁹. hec ille pater. **N**e ergo errem⁹ imaginatiue virtutis iudicio. diuitias ac q̄ qz alia externa bona magnipendentes ad certissimum rationis iudicium appellem⁹. **A**udi illustrem Senecaz. **R**atio inquit arbiter est bonor⁹ et malor⁹ aliena et externa p vilib⁹ habet. cōme illi bouū in animo est. **I**demqz itidem. **H**uc inquit cogitatōs tue tendant. **B**cura. hec opa. oia alia deo vota missur⁹ ut detentus sis temeris et ex te nascentib⁹ bonis. **H**inc rursus seneca sic ait. **S**i detent⁹ est sapiens ad beate riuendū non ad riuendū. ad hoc em reb⁹ multis illi op⁹ est. ad illud tm animo fano et erecto despiciente fortunaz. **H**ec hui⁹ viri gentilis verba sane capienda sunt. quaten⁹ ad contemptum terrenor⁹ proocant et fides pmiserit xpiana. **S**ed et p̄dictis dicta repio dissimilia. **L**egi⁹ nanqz de cruce thebano q̄ magnū pond⁹ auri in mare piecit dicens. **A**bite pessime diuitie. ego nos mergam ne ego mergar a vobis. **D**e stilbone autez magistro ei⁹ et de Bya prieneo p neptez meam infer⁹ exemplaria verba consumilia recitantur.

XV. CONSIDERATIO.

Quintadecima puella sic ait. **V**t quid frater tam anxie tristaris ppter parentiam diuitiarum. cum p̄starent tibi si essent tam nobisabile impedimentum. **N**ōne dixit saluator discipulis suis. **A**men dico vobis. qz diues difficile intrabit in regnum celoz. **E**facili⁹ est camelum p foramen acus transire q̄ diuitem intrare in regnuz celoz. **V**erū saluis alij declarat cib⁹ de operatce diuitis ad camelum vider⁹ posse dici. p sicut camel⁹ miraculo transire potest foramen ac⁹. sic et diues intrare celū. s̄z cum grad⁹ sint in miraculis. maioris virtutis operatio ad scdm requiritur q̄ ad primū. **N**imiruz camel⁹ min⁹ vider⁹ prestare obstaculū. p curuum gippum corporis q̄ diues p curuitatem metis ratione sui ad diuitias recurui amoris. **S**ane difficile posse diuitem intrare qualiter sit intelligendū venerabilis pater jeronim⁹ nobis sic declarat. quia inquit ipse diuitie habite difficile contemnuntur. non dixit impossibile est diuitez intrare in regnum celorum sed difficile. vbi difficile ponitur. non impossibilitas pretenditur. sed scias q̄ ibi raritas demonstratur.

Hec ille. et bene certe. Rara est em̄ auis infra nigro cigno vel albo corvo simillima persona diues contemnens terrena. forsan aut̄ quis inquiet. Est ne ali⁹ ex doctorib⁹ qui de verbis domini nos informet. Est quidem. sed non min⁹ dur⁹. Audi illum theophilum. Atendas inquit illō qđ diuitem quidem impossibile dicit saluari. possidentem vero diuitias difficile. quasi dicat. Diues qui captus est a diuitijs et famulatur eis. non saluabitur. habens vero illas. s. qui eis dominatur vix saluabitur. causa humane fragilitatis. conatur em̄ nos dyabol⁹ supplantare quoadusq; possidem⁹ diuitias et difficile est effugere muscipulas eius. hec ille. Quid ergo. Nunquid hoc qđ saluari diuitem dictis obstantib⁹ muscipulis tam rarum et difficile est. non multum piculosum est. Est omnino. Sed audi illustris Seneca d̄tra hoc piculum sanum osilium. Omnia inquit illa nobis accedant non hereant. ut si auferant sine ulla nostri laceratōe discedant. Ut amur illis non gloriemur. et ut amur p̄ te tanq; depositis apud nos. hec ille.

XVI. CONSIDERATIO.

Extradecima puella sic ait. O homo ad spernendū diuitias moueat te qđ hee cause ppter quas forsan appetunt̄ nō sunt ad mouendum satis digne. Forte em̄ diuitias appetis ad vitandum laborem et dolorem. Forte diuitias appetis ad dsequendum dmoditatem. Forte diuitias appetis ad fugandū paupertatem. Forte diuitias appetis ppter tuum heredem. Forte diuitias appetis ut p̄ eas domin⁹ existas. Forte diuitias appetis ut magnam comitiam habeas. Forte diuitias appetis ut p̄ eas regnum obtineas. Forte diuitias appetis tanq; alias dsistentes in reb⁹ preciosis. Deniq; forte diuitias appetis tanq; alias dsistentes si nō in preciosis. tñ in rebus bonis. Sed quid. Profecto quacunq; harum causar̄ ad appetendū diuitias mouearis illustriū viroꝝ autoritatib⁹ errare duinceris. Vis scire qđ tu erras. si diuitias appetis ad vitandum laborem et dolorem. Audi de labore patrem clareuallis. Sudat inquit paup̄oris in ope. sed nunquid min⁹ anxie diues int̄ in sua cogitatione laborat. De dolore quoq; audi illustrem senecam de diuite loquens tem. Iste inquit quem tu felicem admirantib⁹ credis sepe dolet. sepe suspirat. Vis scire qđ tu erras si diuitias appetis ad dsequenduz dmoditatem. Audi quid jobes os aureū circa hoc sentiat. Nulla ē inquit diuitiarum commoditas anima paciente penuriam nec lesio paupertatis anima diuitijs affluente. Vis scire qđ tu erras si diuitias appetis ad fugandū paupertatem. Audi quid circa hoc sentiat illustris seneca. Si inquit ad naturam viues nunq; eris paup. si ad opinionem nunq; eris diues. exiguiꝝ natura desiderat opinio immensuꝝ. hec ille. cui et dcordat de natura illa Boetiana solatrix. Paucis inquit minimisq; dntenta est natura. Audi quoq; et magnum patres augustinū. Turū inquit ampli⁹ cruciat apud quē largi⁹ fuerit

A P

au^r amanti se n*on* bil de sua possessione pmittit. refundit ei reatum suum cui vsum negat. Audi etiā iohannem os aureū. Si inquit di- tescensis iudiciuz est nullius egere et pauperescentis indigere pa- lam est q*uod* magis esse pauperem. facit magis ditescere. Facilius em- quis in paupertate q*uod* in diuitijs opes contemnet. neq*ue* enim talis est ambit*us* ut per magis habere. sedetur. sed per hoc consuevit ma- gis accendi. sicut ignis quando suscipit escam. que autem mala vi- dentur esse inopie coia sunt. que vero diuitiarum p*ro*p*ri*a sunt earum Hec ille iohannes. Vis scire vltori*us* q*uod* tu erras. si diuitias appetis propter tuum heredem. Audi illustrem Senecam. Quanta inquit dementia est heredis sui res procurare et sibi omnia negare. ma- gna enim hereditas ex amico inimicum facit. plus enim gaude- bit morte tua quo pl*or* accepit. Vis scire q*uod* tu erras si diuitias appe- tis ut per eas dominus existas. Audi itidem Senecam illum. Iste inquit quem dominum existimas pecunie locus est. multa ha- bet ignoras vtrum auar*us* an prodigus. si pdig*us* n*on* h*e*b*it*. si auar*us* non habet. hec ille. ex hoc et tu considera quale tibi dominiuz di- uitie conferent si cor tuum vel archa locus pecunie esset. vel eniz non haberet dominium si auarus. vel non duraret dominium si essem prodigus. Vis scire q*uod* tu erras si diuitias appetis ut comiti- uam magnam habeas. Audi rursus predictum illum de diur- te loquentem. Iste inquit quem tu felicem admirantibus credis multi illum comitantur. mel musce sequuntur. cadauera lupi. fru- menta formice. predam sequitur ista turba non hominem. Vis scire q*uod* tu erras si diuitias appetis. ut per eas regnum obtineas. Audi itidem Senecam fabricius inquit pigri regis aurum repulit maiusq*ue* regno iudicauit. regias opes posse detinere. Audi quo q*uod* et alexandri regis preceptorez arestotilem loquor. O inquit ale- xander noli appetere q*uod* est corruptibile et transitoriu*m* et q*uod* ope- ret te cito relinquere. para diuitias incorruptibiles. Vitam immu- tabilem. regnum eternū. durabilitē gloriaz. hec ille. Vis deni- q*uod* scire q*uod* tu erras si diuitias appetis tanq*ue* consistentes in rebus tuis et preciosis. Audi patre*rum* clareuallis. Eilij inqt adā gen*us* am- biciosum et auaruz. audite quid vobis cu*m* terrenis diuitijs et glo- ria temporali que nec vere nec vestre sunt. Aurum et argentuz nō- ne terra rubea est et alba. quam solus hominum error facit aut ma- gis reputat preciosam. Deniq*ue* si vestra sunt hec. tollite ea vobiscū sed homo cum interierit non sumet omnia. Vere ergo diuitie non opes sed virtutes sunt quas secum conscientia portat ut in eternū diues fiat. Hec ille pater. Sed et audi illum psidorum. Apud an- tiquos inquit prior eris q*uod* ferri cognitus vslus ere. quippe prius proscindebant terram. ere certamina belli gerebant. eratq*ue* in precio magis es. Aurum vero et argentum propter inutilitatem

reiciebantur nunc versauice iacet es. aurum summo cessit honori. Sic voluenda etas dmutat tpa rerum et qd etiam precio fit deniqz honori nullo cursum de preciositate diuitiar. Audi boetiane d'slaticis claram sententiam etiam superi tactaz. Diuitie inquit ne vel vestra vel sui natura preciosae sunt. Quid ear poti. Aurum ne ac vis d'gesta pecunie. Atqz hoc effundendo magis q coaceruando meli nitent. Siquidem auaricia semp odiosos claros largitas facit. Quod si manere apud quenq nō potest qd transfertur in alterz. tunc est preciosa pecunia cum translata in alios largendi usu definit possideri. At eadem si apud vnu quanta est ubiqz genitum congerat ceteros sui inopes fecerit. et vox quidē tota pariter multorum replet auditū. vestre vero diuitie nisi omnime in plures transire non possunt. Qd cum factum est pauperes necesse est faciant quos relinquunt. Ergo angustas inopesq diuitias quas nec habere totas plurib licet et ad quemlibet sine ceteroz paupertate non veniunt. hec illa. Postremo p'sus erras si diuitias appetis tamq d'sistentes m reb' bonis. Hoc em illustris Seneca sermone pulcherrimo improbat cuius verba et sententiam soror mea superi fideliter recitauit.

Capitulum secundū dñinens cōsolationes super carentia lucri temporalis.

Decundo post premissa ad dñam d'slaticem supradicatam accessit et ali⁹ tristis de carentia lucri tpalis ḡ uiter conquerendo. At illa eidem p consolatione duas de suis puellis assignauit.

I. CONSIDERATIO.

Drīma puella ad predictum tristem sic ait. Dic queso mihi cur tristaris de carentia lucri temporalis. Dices forte. qz lucrando acquiruntur diuitie que leticiam dferunt vel saltem egestatem excludūt. Et tu frater pbatis viris et extiorib crede. prie quoqz experientie et intelliges pculdubio te errasse. Procedat primo in medium magn⁹ pater augustin⁹. et audiat⁹ quid dicat. Cū inquit acquiruntur diuitie falsam leticiam tribuunt. et cum perduntur veram tristiciam. istas diuitias iniustum est putare diuitias que non auferunt egestatem. tantum enim unusquisqz ardebit auaricie quam tum magis eas diligens maiores habuerit. quomodo ergo sunt diuitie quibus crescentibus crescit inopia. que amatoribus suis quantum fuerint ampliores non afferant societatem sed inflant cupiditatem. Vnde bene quidam sapiens dixit. Crescit amor numi quantum ipsa pecunia crescit. cum pecunia enim incrementum recipit rabies cupiditatis augetur. Hec magnus pater. Sed quid sequit⁹. Sequelā rei hui⁹ d'sidera ex dicto p'sis clareuallis. Diuitiar inqt amor isaciabil. lōge apli⁹ desiderio torquet aiaz q refrigeret vnu suo utpote qz acqslitō laboris possessio timoris amissio plea doloris

19

hec ille pater. Sed et mercatorū qui lucrari querunt ipsa expien-
tia idē docz. his nihilomī adhuc libet adicere verbū ipī senece
Quid inquit refert quantū illi in archa quantum in horreis iace-
at. si etiam alieno inhibet si non quesita. sed querenda cōputat. non
ēm paup est qui minus habet. sed qui plū cupit nec qui plus habz
sed qui min⁹ cupit diues est. Concordat huic ciceronis sententia
Egens inquit eque est is qui non satis habet. et is cui satis nihil es
se potest

II. CONSIDERATIO.

Secunda puella sic ait. O karissime nescis q̄ lucrari op̄ negoc-
iationis est quam plerisqz dstat esse interdictam quib⁹ pculdu-
bio multo meli⁹ est lucro carere q̄ ipām negociationem exercere.
Vis scire quare. Ecce negotiatorēs nō pauciorib⁹ q̄ paul⁹ patent
periculis. Quib⁹ inquiet. Profecto piculis fluminum. periculis
latronum. piculis in ciuitate. piculis in solitudine. piculis in ma-
ri. piculis in falsis fratribus scilicet in socijs vie se tradentibus.
Suntqz et in labore et erumna. in vigilijs multis. in fame. et siti. i-
ieiunijs multis. in frigore. et nuditate. Sz et pericula iferni inueni-
unt eos. Nempe teste ihu filio sprach. Difficile exiutur negociās
a negligentia. et sequit iter medium emptionis et venditionis an-
gustiabitur peccatis. Sed quid pdest homini si lucret⁹ vniuersum
mundum. anime aut̄ sue detrimentum patiatur. aut̄ quam dabit ho-
mo commutationē pro anima sua. Lucra itaqz que vix vñq̄ sine pec-
cato fieri cōsueuerunt nonne spernenda sunt tibi exemplo aposto-
li tan⁹ vilia. Audi ipsum apostolum. que inquit mihi fuerunt lu-
cra hec arbitratus sum propter christū detrimenta. ppter quem de-
dimentum omnia feci et arbitror ut stercoꝝ ut christū lucrifaciaꝝ

Capitulum tertium dñens d̄solationes super pecunie vel alia-
rum reꝝ temporalium perditione spoliatōe siue quorūqz dāno-
rum illatione.

Tercio post premissa ad dñam consolatricem sepedictā
accessit et aliis tristis ppter materiam premissi capi-
tuli perturbatus querens ab ea cōsolari. Cui illa hu-
ius rei gratia mox de suis pueris septem deputauit.

I. CONSIDERATIO.

Prima puella sic ait. O homo qui de perditione tristaris. Dic
queso mihi quid pdidisti. Forte ēm res illas quarū deploas
amissionem. non semper habuisti. Nunquid statim perdituz semper
habuisti. Nunquid officium perditum semp̄ habuisti. Nunquid vro-
rem vel maritum aut talem vel talē amicū semper habuisti. Nunqz
talem domū castrum vel villam aut tales possessiones semper ha-
buisti. Certe n̄. et quia n̄. hocipm te poterit d̄solari. Audi egregiū
patrē greg. Magna inq̄e d̄solatō i reꝝ amissiōe illa tpa ad menteꝝ

intuetur & aliquā illa nō habuit dolorem tpet & amisi.

H. CONSIDERATIO.

Secunda puella sic ait. hō bone si nō bona tuo sunt iudicō quorū pditio te perturbat. cur g° querularis. cū nulla tibi cā sit querulandi. Si vero bona iudices. sunt dtra te pculdubio te maiores dtrariū iudicātes. Audi senecā illū illustrē. Sulbon inquit capta patria amissis liberis. amissa uxore. cū ex incēdio publico solus et tñ beat⁹ exiret interrogati demetrio. nūquit oia pdidiss r̄ndit. Nihil inqt pdidi. oia mea mecum sunt iusticia. virtus. prudentia. nihil em̄ bonū putare potuit qđ eripi poss̄. Audi et aliū referēte dsimile Valeriu maximū loquor. Byas inquit cū patriā ei⁹ hostes inuaderent oīm p̄ciosar̄ rex pondere onustis fugientib⁹ interrogat⁹ quid ita nihil ex bonis suis secū ferret. Ego certe inquit bona mea omnia mecum porto. pectore em̄ illa gestabat. nō humeris. nō oculis videnda alias visenda sed aio estimāda que domicilio mentis i clusa nec mortaliū nec deoꝝ manib⁹ labefactari queunt. et ut mānentib⁹ p̄sto sunt. ita fugientes nō deserūt. Audi rursuz et archianistitez ambrosiū. Nō sunt inquit bona hominis que secū ferre n̄ p̄t

III. CONSIDERATIO.

Ctercia puella sic ait. Nescis hō & multū est auar⁹ cui de⁹ non sufficit. Sicut igit⁹ auar⁹ merito p̄t d̄ sua auaricia verecūdari maxime qñ scit⁹. Ita et bon⁹ hō merito verecūdari poss̄ p̄sertim coram boīs si tanq̄ deo nō detenti. ac p̄ dñs auari turbatōz ei⁹ aduerteret ex rex tpaliū amissiōe. esset em̄ signū & nō deū pure diligenter. Ois quippe dolor venit ex amore. dolor itaq̄ de tpalis alic⁹ amisſiōe ex eisdē venit tpalis amcre. Bcn⁹ igit⁹ hō de ammissione tpaliū nunq̄ dqueri seu turbari. s̄z hoc deb̄z dqueri & dqueri⁹ et amissiōis cā tpalium. adhuc in se turbatōz expit⁹. quēadmodū hō qui nōduz est celestis s̄z terren⁹. Nunq̄ nō ita. pfecto sic. Nēpe ignis in sua spera calidissim⁹ corpi celesti immediate diūct⁹ est sub eo existēs sine medio. et tñ nequaq̄ tangit phisice ipsum celum. quomō ergo sperabit hō vel audet p̄tendere & ip̄e de numero sit celestiū. hoīm seu bonorum si cor suum adhuc tangitur ammissione rerum tpaliū tam paruarum

III. CONSIDERATIO.

Oarta puella sic ait. Amice karissime. Tu de pecuniar̄ doles p̄ditione seu ablatōe. s̄z poti⁹ ganderes qm̄ cū eis l̄ in anima pire potuisse. Audi illustrem Benecā. Oia inquit pdidisti cū omib⁹ pire potuisti. noli dqueri & incideris. gaudē & euaseris. qui se habet. nihil pdidit. h̄ ille. Vñ ergo doles. de pditōne si nichil per didisti quemadmodū hic supponit. Bzm cuius sententiā nullum verū damnū incurristi. sic em̄ ait. vir iste illustris. Nihil pdit qui se habet. circūspice ista que cū plurimis lacrimis amittim⁹. scias nō damnū in hijs esse molestū. s̄z opinione damni. pecunia minorē habebis. nempe et molestiam. gratiam minorem. nempe et inuidiam

1

minorem sc̄z etiam habebis.

V.CONSIDERATIO

Quinta puella sic ait. O karissime d̄ pditione tristarī. gaudē q̄ inter perdita tērpsū non inuenis. sed illa poti⁹ forte qui- b⁹ cruciabaris. Tudi illustrem senecam. Decunia inquit pdidi. for- tassis te illa pdidiss. pecuniam pdidi. o te felicem si cū illa auari- ciā pdidisti. Sed si manet illa apud te. es tanto felicior quo tan- to malo subducta est materia. omnia pdidi. sed cum omnibus peri- re potuisti. cogitas q̄ perdid̄eris. sed non q̄ euaseris. hec ille illu- stris. Sed nonne est melius pecuniam vel alia temporalia et cum illis etiam auariciā pdidisse q̄ in periculo perditionis suip̄ius mansisse. Tudi ad hoc et alia verba illustris eiusdem. pecuniam in- quit perdid̄i et illa q̄ multos. eris nunc in via expeditior. domi tu- tor̄. exonerauit te fortuna si intelligis et tutiore posuit loco. dam- num putas. remedium ē. defles miser te. clamitas q̄ operibus ex- cussus es. tuo v̄tio ista tibi iactura tam tristis est. non rāz moleste- feres. si tanq̄ perditurus habuisses.

VI.CONSIDERATIO.

Sexta puella sic ait. O amice si dammuz d̄sideras tanq̄ malū et inde tristarī mox vt consoleris considerationē adicias. q̄ p tempale damnum d̄ns ad bonum cogit testante reverando volu- mine decretor̄. quod quidem volumen insuper contestatur q̄ pi- issimi rectores reputantur qui in graui scelere damnorū ammoni- tionibus ad bonum redire cogunt. quod profecto bonum habere multo est melius q̄ damno carere. O igit̄ felix damnum quod conuertitur in bonum. nempe ex hoc et ipsum sortiri rationem bo- ni non est dubium. **P**ecias insup pro certo damnum et incommo- dum sine commodo non esse. Nimirum sicut s̄m sanctos et ph̄os n̄ est dare purum malum. Ita nec est dare in temporalib⁹ purum dā- num. Si itaq̄ centum marcas auri perdidisti memoꝝ esto scripture que sic dicit. In die malorū ne immemoꝝ sis bonorum. Vnde si tri- staris de perditione totius auri. de bono consoleris quod secutum est inde vel quod etiam esto q̄ te lateat inde poterit sequi. cum em̄ dictum malū non sit purum. cogita hoc vel implice pro meliori tuo factum esse. **V**tq̄ pro meliori. quia pro merito vite eterne per virtutem patientie circa materiam perditionis exercende. quo qui- dem merito et exercitio multos homines oportet carere. Rursum consoleris in bono qdcunq̄ sit illō quod deus intendit in illa per- ditione. nimirum talis est dei prouidentia q̄ non smeret fieri ma- lum nisi inde eliceret bonū. Deniq̄ consoleris in hono qd̄ pditio toti⁹ auri suppōit. quid em̄ habes qd̄ nō accepisti. suppomi⁹ 8° dei donum a quo accepisti illō aut̄ quod donū erat diuine dilectōis

signū utiqz existēs adhuc d̄solatozīū. quēadmodum si rex militem
ex magna amicicia secū vestiret v̄l sibi anulū suuz daret. quā vestē
vel anulum mox fur subtraheret. nequaq̄ miles tantuz tristareetur
de furto quantum actu ezz d̄solat⁹ de dono regis p̄terito. vtpote
presenti atqz durabili fauoris ei⁹ signo. **V**er si p̄tem puta de cē
tum marcis. xl. pdidisti. memor sis bonor. i. residuor. lx. quas re
tinuisti. **S**i enim de. xl. perditis tantummod cogitares conuerten
do te ad damnū de ipso yimaginando. et quasi cum damno mutu
um habendo colloquium turbari et desolari te forsitan oporteter
Si vero ad. lx. adhuc habita te conuerteres et a. xl. te auerteres.
q̄i eis nō faciez. s̄z tergū p̄bendo. yimaginādo scilicet de. lx. tantum
et quasi cū ip̄is mutuu habendo colloquiū. cām d̄solatōis haberet
hautdubiū. D̄esertim cogitando q̄ multa milia hoīm sunt quoq;
singuli si marcas auri v̄l argenti. lx. quot tu habes etiā haberent.
multum d̄solarent⁹ et se p̄pter illas dominos reputarēt. D̄ostremo
cogitare et deo poteris merito regratiari. q̄ amissuz qđ tanq̄ mutu
um ab eo accepas tanto tpe ab ipo habuisti. et q̄ totū nō abstulit
s̄z magnā p̄tē tibi dimisit. **V**ide h̄ in simili. **S**i q̄s em̄ tibi tunica cur
setum et palliū d̄cessisset et palliū reb̄e vellet. multū de hoc gau
dere et ei ob hoc regratiari haberet q̄ in magno frigore et d̄tra il
lud tunicaz tibi et cursetū reliquiss

VII. CONSIDERA.

Septima puella sic ait **C**ur hō de dāno tā d̄quereris vtpote ma
gnanimo dissimilis. Vilissima em̄ quedā sunt in quib⁹ damni
ficari videris cū tñ p̄prie nō possis. Illa nāqz n̄ sunt tua que s̄i usur
paueris nocua sunt et vilia. **S**unt aut̄ et quedā alia que tua sunt. s.
quarundā copie rez in quib⁹ si sapienter te habueris nullatenus
damnificaberis. s̄z magis damnificare te volentes deridebis. **V**is
scire q̄ s̄nt horū prima. **P**rofecto aurū et argētū et vniuersaliter pe
cunia. **Q**̄ em̄ hec nō s̄nt tua. de quaq; tibi p̄ d̄sequens tanq̄ alic
narum a te rez pditione tristandū nō est. hoc soror mea p̄z dilu
cide p̄docebat. **Q**̄ hec etiā s̄nt nocua vtpote respectu dei homi
nis impeditiva. de hoc audi venerabilem jeronimuz de clero sic
loquent̄. **S**i inquit aux. si argentū. si possessiones. si vanā suppel
lectilem habuerit cū istis p̄tib⁹ dñs nō digna fieri p̄ ei⁹. **Q**̄ hec
etiam s̄nt vilia. testat̄ illustris seneca. **D**ivitias inqt putas aurum
et argentū. ludibria sunt fortune qui et alibi sic dicit. **D**ecunia ha
bueris necesse ē vt teip̄z aut pecuniā vilē hēas. ecce dicit vt teip̄m
puta si tibi dñetur. dicit aut pecuniā puta si sibi dñeris. dicēte ipo
Seneca. **D**ecunia si vti scias ancilla est. si nescias dñā. **N**orzo que
secūda s̄nt p̄missor. vis hoc scire testimonio fidedigno. **A**udi Boe
tianā d̄solatrice ip̄m illustrē boetiū sic d̄ numeroso quodā pessimor
ū exercitu. d̄ q̄ alias facta ē mētio alloquētē. **Q**ui inqt supple ex
ercit⁹ si qñqz d̄tra nos aciē struēs valētior icubuerit. n̄rā qđē dux
copias suas i arcē trahit. illi vō c̄ea diripiēdas iutiles sarcinulas

1

occupant². at nos desup irridem⁹ vilissima rex queq^z rapientes se
curi toti⁹ furiosi tumult⁹. eo q^o vallo muniti q^o grassanti stulticie
aspirare fas non sit. hec illa.

**Capitulum quartum dñinens solationes super rerum in terris
amatarum ablatione seu priuatione.**

Quarto post premissa ad dñam solatricem sepius me
moratam accessit et ali⁹ tristis de reruz in terris ama
tarum priuatione turbatus querens per eam solari
At illa sibi dpaties ad solatōz ei⁹ duas de suis puel
lis satis ydoneas dputauit **I.CONSIDERATI.**

Drima puella sic ait. Cur hō ex hoc tristaris q^o rebūs priuaris
amatis in terris. puta forsan auro et argento aut terreno the
sauro. Siquidem p amoorem res amate ipsi amanti quodāmō incor
porantur. et nōne in magnū piculum. Nimirum barenoī multum
cruciant² p barena sibi incorpataz. Sz quid. Certe p philonem do
ctissimū. Omē aurum barene dpat². Nec putet quis p barena talis
cum minori difficultate p barena alia ab eo cui p amore incorpo
rata est eici valeat sz magis quasi p fiscum frequenter sic adheret
q^o nō sine amatis laceratione discedit. Rursum quis nō de luto sibi
incorpato se gauderet euacuari. presertim de hūano stercore. maxi
me ingrossato et indurato qd intolerabilē induceret viscer^z lace
rationem. Sz quid. Profecto szm pdictū philonē lutū estimabitur
argentū qd nec szm apostolū stercoz dpatiōnē euadit. vbi vniuerr
saliter de lucris que sunt sine xpo sic dicit. ppter quē sz xpm detri
mentum inquit oia feci et arbitror ut stercore. et nōne hec ingrossa
ta et indurata internoz viscer^z lacerationē inducūt. qn̄ sz visce
ra misericordie dmouēt et tñ a dictis stercozib⁹ ppter grossiciē eo
rū et duriciā n̄ euacuātur. nimirū quāto illa maiora sunt. tanto ma
gis difficulter ab homine sepant². **II.CONSIDERATIO.**

Secunda puella sic ait. Scias frater q^o rerum ablatio seu priua
tio in terris amatazz magnū fructum parit. hoc nempe sub me
thaphora ipē saluatorz mnuebat cum dicebat. Omēm palmitē i me
nō ferentez fructū tollet eū. et omēz qui fert fructum purgabit ut
fructum plō afferat. Durgabit inquit pater me⁹ pscindendo sz il
la que fructū nō portat ut vinea magis fructificet. Sz quid vinea
Profecto p vineā cor hūanum apte intelligit². sicut em̄ humor to
tam facit fructicatoz vinee v̄l arboris. ita et amor totā fructifi
catōz cordis et sicut vimatoz a vinea sua solet rescindere exteriora
quedā supflua ad hoc q^o humor remaneat apud ramos qui p fru
ctu reseruant². Ita celestis pater qui agricola est manu sue poten
tie cultro discretōis ad magnū hois bonū et fructū honorū opum
rescindit hoc psepe qd homo nimis amabat in hoc mundo vel ista
exteriora priuādo eis ad hūc finē ut humor cordis cui se retrahat
infra terminos prios se restrigat. de⁹ em̄ nō vult q^o tui amores.

V

ab eo nimis se elongent. presertim ad terrena. Vult pfecto q̄ hō iam celestis fact⁹ deum pure diligens et que sursum sunt sapiens minimam curam habeat de his que super terram. Demum sancti vi ri reb⁹ amatis etiā licitis se priuare solent. Tudi egregium verbu⁹ gregorij. Habent inquit sancti hoc p̄prium nam ut sp̄ ab illicitis longe snt a se plerumq; licita abscidunt.

Capitulum quintum dñi n̄s solationes super penuria et necessariorū in victu et vestitu indigentia.

Quinto post premissa ad dñam solatricem prefataz ac cessit et ali⁹ tristis querens super materia premissi capitulo consolari cui illa p̄ consolatione duas de suis pueris adiunxit.

I. CONSIDERATIO

Dixim puella sic ait. Ohomo non turberis de penuria que p̄cedit. habebis em̄ manna qđ succedit. an non spandum est hō christicolis. qm̄ de populo israelitico simile reperitur cui in deu tronomio dictum esse scriptura dñmemorat. Afflxit te inquit penuria et dedit tibi cibum manna et sequitur. domin⁹ de⁹ tu⁹ introdu cet te in terram bonam terram frumenti ac vinearum in qua ficiunt et malogranata et oliueta nascunt⁹. terrā olei ac mellis ubi absq; penuria comedes panem tuum. et rerum omnium abundantia perfruens. H̄z dices forte. Nunquid istud implebitur in futuro tantu⁹ modo vel etiā in presenti. Scias p̄ implebitur in futuro si nō for maliter in rebus iam expressis tamen quantu⁹ ad potentias superiores nedum equivalenter s̄ supereminenter. quantum aut̄ ad potētias sensitivas si non per immutationē a rebus ipsis factam. tamē impleri poterit p̄ species influxas p̄t liber quida⁹ de delicijs paradiſi manifestat. P̄sum qđ p̄mittit⁹ implebit⁹ etiā in presenti vel per maiore p̄ res ille expresse dferant delectationē fruct⁹ spūalis vel equivalēter siue p̄ species miraculose cibis appositās. quēadmodu⁹ virgo beatissima legi⁹ paupm fratru⁹ scutellis pulueres delectabiles imisiſſe. siue in augmēto appetitus grosso pane et aqua sumptis pl⁹ nature paupm dferētis p̄ diuitib⁹ p̄missa omnia i sua dferant forma nō habentib⁹ tam intensu⁹ appetitu⁹. Ita p̄ hoc qđ amittitur in victualib⁹ recuperat⁹ in augmento siue auiditate appetit⁹. Deniq; ad min⁹ impletur p̄ sustentatōis necessitate etiā si nō aliter in hac vita. Sane hō rei impletōez is sperare h̄z qui vice versa implet dei voluntatem. cui⁹ executionē xp̄c sibi p̄ cibo depurat. me⁹ inquit cib⁹ est ut faciam voluntatem ei⁹ qui misit me. qui ergo sibi in hoc cibo dñunicant tanq; serui domestici scientes et i plentes voluntatē dñi sui. nō est mi⁹ si illis impletur qđ de victu premitit⁹ et p̄mittit⁹. De talib⁹ quippe seruis dei i dyatōe ad ali os qui dei voluntatē implere nō curant loqui rider⁹ dñs p̄ filium amos. Ecce inquit serui mei dñmedet et vos esuriētis. ecce serui mei bibent et vos sitietis. Ecce serui mei letabunt⁹ et vos dfundemini

1

ecce s̄m mei laudabunt p̄ exultatione cordis. et vos clamabitis p̄
dolore cordis et p̄ tritio spiritū ululabitis.

II. CONSIDERATIO.

Secunda puella sic ait. O frater bone cur de penuria seu rictū
et vestit⁹ indigentia tristaris. Nescis hoc esse d̄tra te et tibi
similes qđ ip̄e saluator xpc in illa veridica euāgeli⁹ histōria dixiſ
se fert⁹. Ne inquit solliciti ſitis anime vestrę quid manduceſtis. nec
corpi vestro quid induamini. Nonne anima vestrā plus eſt qđ esca
et corp⁹ vestrū pl̄o qđ vēſtimentum. Respice volatilia celi non
ſerunt neqz metunt neqz d̄gregat̄ in horrea et pater noster celeſtis
pafcit ea. Nonne vos magis pluris eſtis illis. et de vēſtimentis qđ
ſolliciti eſtis dſiderate lilia agri quomō crescent. nō laborant ne-
qz nent. dico aut̄ vobis qm̄ nec ſalomo in omni gloria ſua coopt⁹
eſt ſicut vnu ex iſtis. Si aut̄ fenum agri qđ hodie eſt et cras in cli-
banum mitti⁹ de⁹ ſic veftit. quanto magis vos modice fidei. Noli
te igitur ſolliciti eſſe d̄ntes quid māducabim⁹ et quid bibem⁹ aut
quo operiemur. ſicut em̄ pater vester qz his omnib⁹ indigetis. queri
te ergo primum regnū dei et iuſticiam ei⁹ et hec omnia adientur
vobis. hec ipſe ſaluator. Sz johannes os aureu ei⁹ qđ dictū eſt de
animalib⁹ hanc reddit rationē. Aitalia iquit fecit de⁹ ppter homi-
nem. hominez ppter ſeipm. ſi ergo animalib⁹ ministrat ppter homi-
nem quomō hominib⁹ nō ministrabit ppter ſeipsum. hec ille johā-
nes.

Capituluz ſextum d̄tinens dſolationes ſuper consiliij ipſius christi impletone de rerum tpaliu abdicatōne et relictione.

Dexto post premissa ad dominā dſolatricez principale
acceſſit et ali⁹ triftis ei ſimilis cui habeti multas poſ-
ſiones dictū eſt. vende omnia que habes et da pau-
perib⁹. p ipſi⁹ igit⁹ triftis dſolatōe dñā predicta ſex
de ſuis puellis ei adiūxit. I. CONSIDERATIO

Drīma puella ſic ait. O hō qui premissaz ob cauſam triftaris. tu
poſſes merito tanq̄ imperfect⁹ de difficultate dicte abdicati-
onis erubescere. pfectis em̄ nequaq̄ eſt difficile. Audi magnū pa-
trem augustinuz. Qui inquit celeſtis vite dulcedinem inquantum
poſſibilitas admiserit pfecte cognouerit. ea q̄ in terris amauerat
libēter cuncta derelinquit. in d̄patione ei⁹ vilesunt omnia. deserit
habita. d̄gregata diſp̄git. in ardeſcit in celeſtib⁹ anim⁹ nihil i ter-
ris libet deforme. dſp̄icit⁹ quidquid de terrene rei placebat ſp̄. qz
ſola precioſe margarite claritas fulget in mēte. hec magn⁹ pater.
qui p margaritam precioſam videt⁹ intelligere vitā d̄templatuaž
et p eius claritatē in mente fulgentē clarā in d̄templando ognī
tōz celeſtiū ſup terrēa excellētiā declaratē. II. CONSIDERATIONE.

Secunda puella ſic ait. O amice de abdicādo tpalia nequaq̄ for-
te triftis eſſes ſi quantū valeret abdicatio pfecte cognosceres

¶

Ecce em̄ ut inter innumera pauca enumerem valet ad habendū in hac vita liberū aim̄. valet ad pueniendū cū xp̄o ad celestia nō motu tardiore s̄z quasi p̄ volatū citissimū. valet ad luctandū et vincendum dyabolū. valet d̄tra amore tpaliū piculosum. Vis scire p̄ predicta abdicatō valeat ad reddendum hominem deo non dignum. Audi illustrem Senecā. Nemo inquit est deo dign⁹ q̄ qui opes cō temnit quaz possessionez non tibi interdico s̄z efficere volo ut illes intrepide possideas. b̄ ille. Vis scire p̄ dicta abdicatō valeat ad habendū in hac vita libez animū. Audi egregiū verbū gregorij. Siquis inquit semel a dñatōe desiderior̄ tpaliū colla metis excusserit quadā etiā iā in hac vita libertate pfuit⁹ dū multo desiderio felicitatis afficit⁹ nullo aduersitatis terrore coartat⁹. b̄ greg. Vis scire p̄ valeat ad puniendū cū xp̄o ad celestia quasi p̄ volatuꝝ citissimū. Audi jeronimū venerabile. Apostolici inquit fastigj perfecteqz virtutis est omia simul vendere et paupib⁹ erogare. et sic expeditū cū xp̄o ad celestia euolare. b̄ ille. Vis scire p̄ valeat ad luctandū et vincendū dyabolū. Audi rursum egregium doctorem greg. Ad se inquit venientib⁹ dñs p̄cepit ut renūciem⁹ nostris. qz qui ad fidei agonē venim⁹ luctamē d̄tra malignos sp̄us sumimus nihil aut maligni sp̄us possidēt in hoc mundo p̄priū. nudi ergo cū nudo luctari debem⁹. nā si vestit⁹ quisqz cū nudo luctatur ciuius ad terram deicit⁹ qui h̄z vñ teneat⁹. quid em̄ sunt terrena omia nisi corporis indumenta. qui g° d̄tra dyabolū ad certamen p̄perat vestimenta abiciat ne subcumbat. b̄ gregorij. et bñ quidē dicit. quid sunt terrena omia nisi corporis indumenta eo p̄ p̄ oppositū de nihil terrenoꝝ possidente dicitur p̄ sit nud⁹. claz̄ aut̄ est p̄ dñlti⁹ est luctā que vitari nō potest fieri p̄ nudum p̄ dictis retentis vestib⁹ teneri p̄ eas et deici p̄ hostem crudelissimū. Vis deniqz scire p̄ dicta abdicatō valet d̄tra amorem tpaliuz piculosum. Audi patrem clareuallis. Ecce nos reliquimus oia r̄c. Oia nō tm̄ possessiones s̄z etiāz cupiditates. pl⁹ em̄ mundi cōcupiscentia q̄ substantia nocet et hec fugiendar̄ cā diuitiar̄ precipua est p̄ aut vix aut nunqz sine amore valeant possideri. facile em̄ cor̄ humanū omib⁹ que frequentat adheret. b̄ ille pater. Sz p̄ sit piculosuz corde diuitijs seu temporalib⁹ quib⁹ vis adherere p̄ neptem meam superi⁹ audiisti. et nunc quoqz audias p̄ non est modicum periculuz cor̄ humānum luto adherere aut stercoz omisceri. Quocirca memorare p̄ h̄m sapientem tanq̄ luctuz estimabi⁹ argentū. et p̄ dixit apostolus detrimentum omnia feci et arbitroz ut stercoꝝ.

III. CONSIDERATIO.

Tercia puerilla sic ait. Credo amice p̄ temporalia abdicare non esset tibi graue. si graue tibi non esset pauperem esse

19

Huic quidē sermoni dōcēdat illustris seneca p̄ter innuit expto n̄
esse graue paupem. Ecce inquit securi⁹ diuitias eicim⁹ si exp̄i fue
rim⁹. q̄ nō sit graue paupes esse. hec seneca. Qui rursus alibi. Dau
pertas inquit mihi gravis est. immo tu paupertati. n̄ est in paupertate
vitiū sed in paup̄e. paup̄ es si paup̄ tibi videris. Hec itez ille ho
mo gentilis. ut quid ergo xpian⁹ adhereret diuitijs. Forte dices
d̄siliū de abdicando t̄palia mea ideo abhorreo q̄z d̄siliū illud si
implerem meip̄m occidere p̄ famem et deū temptare timerez. Sz q̄
hac in re multū erres claris patet testimonij. Audi jeronimuz ve
nerabilem. Daupatatem inquit times. Sz beatos paupes xp̄s appellat de cibo cogitas. Sz fides famā non timet. B̄ jeronim⁹. Sz et ps.
ait. Iacta cogitatū tuū i dño et ip̄e te enutriet. Audi quoqz et tho
mam aquinensem licet inquit ille qui dat omnia propter xp̄m sub
trahat sibi aliqd̄ d̄siliū vite. nō tñ ome. q̄z adhuc manet ei auxil iuz
diuine p̄udentie que ei in necessarijs nō deerit et fideliū deuotio
Hec ille thomas. Qui rursus sic dicit. Ille q̄ dimittit oia p̄pter chri
stum nō se exponit fami que interimat. q̄z nunq̄ a deo ita deseritur
q̄ fame moriat⁹ qd̄ patet hebreos ultimo sup illd. nō te deseraz ne
qz derelinquā. glo. ne forte diceret quid facturi erim⁹ si suffragia
nobis necessaria defecerint. Orotun⁹ subdit d̄solatōz adhibens te
stimonium de libro ihesu nane. nō te deseram quin dem necessaria
neqz derelinquā. derelinqueret⁹ ille qui fame piret. Sz hoc non est
et infra. hoc aut̄ dicit oī spanti in se sicut josue. b̄ em nobis p̄mic
tit si in illo spem nostram ponim⁹. nō tenacib⁹. nō cupidis fit ista
p̄missio Sz spantib⁹ in deo. B̄ thomas. qui etiam subiungit. Ille in
quit qui dimissis omnib⁹ p̄pter xp̄m spez hz vt sustentet⁹ a deo nec
presumptuosus est nec temptat deū. tū q̄z fiduciā debitā d̄ deo hz
ex diuina autoritate dcep̄ta. tum q̄z remanet fideles deuoti p̄ quos
ei satis fieri p̄t et debz. B̄ itez ille. Deniqz audi et magnuz patrem
augustinū. Tu inquit xpiano. tu dei seruo. tu bonis opib⁹ dedito
tu dño suo caro aliquid existimas defutuz. An putas q̄ qui xp̄m
pascit a christo ip̄e nō pascat⁹. An putas terrena deerunt quib⁹ ce
lestia et diuina tribuuntur. Vn̄ hec incredula cogitatō. Vn̄ impia et
sacrilega meditatio. B̄ magn⁹ pater. ex cui⁹ autoritate infert tho
mas aquinensis q̄ sacrilegū est dicere q̄ illi qui omnia p̄pter xp̄m
dāt se p̄iculo homicidijs dmittat

III. CONSIDERATIO.

Quarta puella sic ait. O hō nescis q̄ telte scriptura. gloria ma
gnā est sequi dñm. Sz maior d̄sequi dñm ih̄m xp̄m in recōp̄saz
omium alioz. Vis ergo scire quo pacto d̄tingat dñm sequi et quo
ip̄m d̄sequi. Profecto p̄pter ip̄m dñm oia relinquento. Audi p̄zem
clareallis. Ecce inquit nos reliquim⁹ oia z̄c. B̄n̄ petre nō ad insi
pientiam tibi. q̄z exultauit vt gygas ad currēdā viā. nec currentē
sequi poteras onerat⁹ nōne valis d̄mutatio p̄ eo qd̄ sup omia est
omia reliquisse. hec ille et certe optime si attenda⁹ quis quez sequi

V

debuerat. ymmo quem dsequi. scz seru⁹ dñm et tñ dñm. et si atten-
datur ad quid. s. in recompensam oim relictor⁹. Audi venerabilez
jeronomi^m xpc inquit est omnia ut qui ppter xpc omia dimiserit vnu
inueniat p omnib⁹ et possit libere clamare ps mea dñs. b jeroni-
m⁹. Sz forsan inquieris qualis pars vel quata. Certe ps que toti eq
pollet ppter qd dixit vnum inueniat p omnib⁹. et de quo dictu no-
uim⁹. In te uno simul omnia habentes. Sz non oia in ead^e forma Sz
qd pl⁹ est atqz meli⁹ in supeminetia quis pfectoes simpliciter ni-
hilomin⁹ oms formaliter sint i eo. V. CONSIDERATIO.

Quinta puella sic ait. O amice velle p tu noscet p sequela xpi
adeo dsolatoria utpote ei⁹ qui dsolat⁹ nos in omni tribulatio-
ne nostra p nō solū homo ppter eam habet relinquere omia Sz etiā
liberaliter seipm p tali sequela. Audi patrem clareuallis. Qui in-
quit relinquere disponis omnia te quoqz inter relinquenda numera-
re memento. maxime et principaliter abnega temetipsum si deside-
ras sequi eum qui exinanuit ppter te semetipm. b ille pater. Dices
forte cu^z petro. Quid ergo erit nobis. Profecto pter pmissa in euā
gelio. celeste preconium in libro vite scriptum. et signatum. Audi
rursus eundem patrē. zache⁹ inquit certe cui⁹ laus est in euā
gelio. Dimidium bonoz suoz dedit pauperib⁹. Sz ecce multos
zacheos hic video qui nihil sibi ex omnib⁹ reliquere. quis mihi scri-
bet hoc de zacheis istis immo d petris istis qui fiducialiter loquū
tur domino. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sum⁹ te. Sz scri-
ptum est iam in euangelio eterno. in libro vite est scriptuz et signa-
tum. b ille. VI. CONSIDERATIO.

Dexta puella sic ait. Cur homo p impletione diuini dñlij non
es memor centupli tibi a dño repremissi. Vende inquit domi⁹
omnia que habes et da paupib⁹ et habebis thesauros in celo im-
mo non solū in celo. Sz etiaz in hoc seculo. quippe dñte petro. Ecce
nos reliquimus oia et secuti sum⁹ te. quid ergo erit nobis. Ibs di-
xit illis. Omis qui reliquerit domu vel fratres aut sorores aut pa-
trem aut matrē aut uxorem aut filios aut agros ppter nomen meū
centuplu accipiet et vitam eternā possidebit. Ecce dicit centupluz
et forte aliquis cogitabit an tñ centuplum et rbi accipiendu. Sz
huic ali⁹ satissicit euangelista. Nam dño in matheo more fidelis
amici faciente. s. min⁹ dñte et pl⁹ intendent ac in pposito deter-
minatum numer⁹ p indeterminato ponente p ipē pl⁹ intendat et
rbi scz in hoc mundo declarat i luca. Nemo est inquit q reliquerit
et. qui non recipiat multo plura in hoc tpe et i futuro seculo vitā
eternam. Ven⁹ circa hor⁹ verbon⁹ verificationem poss⁹ aliquis du-
bitare. Sunt em̄ multi qui aliqua ppter deum reliquerunt. qui nec
centuplu. nec decuplum. nec triplu recepunt. Sz hac in re est cō-
siderandum p in reb⁹ quas possidet. habet hoc homo aliquid sue
voluntatis et d̄solationis. quib⁹ circumscriptis nō pl⁹ curaret hō

1

de una re quod de alia. non propter de auro quod de cupro. non propter de scarleto
quod de griseo panno seu alio rusticano vestimento. Si ergo relinqua-
tur aliquid in quo posset hoc distinctionem habere aliqualem et deus
det ei non aliquid eiusdem speciei sed solu centupla distinctione. tunc iam
videtur centuplum habere simpliciter. habet enim distinctionem in re il-
la intentam et hanc centuplicatam vel etiam si det deus centuplum
in valore. scilicet spiritualia propter materialia sunt sanctos. Sed istud non videtur
satis esse sanctum alterum euangelistam. Nempe in marco dicitur. Nemo est
qui reliquerit domum aut fratres aut sorores aut patrem aut matrem
aut filios aut agros propter me qui non accipiat centies tantum nunc in
hoc tempore domos et fratres et sorores et matres et filios et agros
cum persecutionibus suis et in futuro seculo vitam eternam. Videtur ergo
propter permittat ei aliquid eiusdem speciei et centies tam ad minus et
non solu centies tam distinctionis vel valoris. Quid ergo. videtur ne falsum
permitti. Absit. recipit enim res eiusdem quondam speciei. Nam si
cui ait mundi sapiens. Artifex facit domum ex domo. domum quidem
in materia exteriori ex domo mentali que est species domus exterioris. sicutque est duplex dominus. Reliquens ergo domum materialeum licet
non recipiat centum domos in esse materiali. potest tamen recipe immo
huncipio habet domum in mente in esse spirituali. Dices forte sic ha-
bet iudeus sarracenus aut qualicumque malum christianum. Sed certe non est
simile. Nempe dominus in mente infidelis parvus vel nihil valet. caret
enim tecto caritatis. caritatem autem non habuero dicit apostolus. nihil
michi prodest. in mente vero boni christiani ipso actu quo relinquit do-
mum in esse materiali. habet domum in esse intellectuali perfectam et
ornatam tecto caritatis vel fundatam in christo a quo aliud fundame-
tum nemo potest ponere. ornataque quoque caritatis rubore purpureo aut
quasi colore aureo. que si ante oculos posset pomum videretur maioris
decoris quod si esset in una domo materiali. omnis decor mundi. cen-
ties igitur tam valet. Rursum illo actu quo ex caritate relinquo fra-
trem aut sororem centum fratres acquirere et sorores. sunt namque omnes
michi fratres et sorores quemadmodum et christi. qui in celo et in terra
faciunt voluntatem dei. testante ipso salvatore immo quod propter videtur
cum omnibus qui in caritate sunt in celo et in terra proprie ad idem
corporis scilicet mysticum corporis christi. eiusdem autem corporis membra inuicem
propter attinet quod circumscripta caritate persona et persona. Denique de ger-
manitate huiusmodi pulcre tractat superius neptis mea. Amplius
ille idem actus quo ex caritate relinquo filium. est etiam filius. genera-
tio eterni filiorum ordinatur ad se perpetuandum saltem in natura specie-
ei. sed propter talem actum mihi acquirere indumentum perpetuum esse eterne beati-
tudinis quod propter me sine tali vel actu simili tanquam sine ple non habe-
rem. Ulterius talis actus quo agrum ex caritate relinquo. ager qui-
dem est. Nempe ex illo crescit mihi de quo vivere habeo eternali-
ter. Centies igitur plus valet quod ager derelictus in quo retento non

v

crenisset nisi quid modicū quo viuit² tpaliter. Similiter act² men-
tal is quo ex caritate relinquit² floren⁹ vn⁹. centū immo mille flo-
renos vel marcas valet. Dices forte quō nō mille marce pl⁹ vale-
rent qui et pl⁹ durarēt. mentalis aut̄ thesaur⁹ statim transit. Ecce
parata rūsio. Mentalis thesaur⁹ et si desmere videa². nō statim de-
smit. s̄z de scrinio transfert² in scrinīū. de scrinio humane memorie
in scrinīū memorie dei. qd̄ dei scrinū potens est ut ait paul⁹ depo-
situm meū suare in illuz diem scz diem eterne claritatis glorie ce-
lestis. potens est inq̄ seruare tandem hoi p̄tandū in rōe obiecti co-
gniti vel i effec̄tu p̄mij talis et tanti. qd̄ nec ocul⁹ vidit. nec auris
audiuit. nec in cor hominis ascēdit qd̄ p̄ tali moneta in nundinis
Capitulum septimū dñis solatōs sup incōmodo et grauam-
ne paupertatis volūtarie assūpte seu alias tolerate volūtarie.
padisi. de⁹ homini preparauit.

Septimo post premissa ad supradictā dñam solatricē
accessit et ali⁹ tristis sup materia p̄missi capituli que-
rens solari. cui illa huius rei gratia de suis pueris
duodecim assignauit.

I. CONSIDERATIO.

Prima pueria ad predictū tristem sic ait. O amice nonne digne
optares xp̄o regi glorie uestiri in gloria. Optare inquies di-
gne. Vis igitur scire quo hoc pacto consequi valeas. Ecce si vis
ei uestiri stola glorie. ip̄i te b̄ dformes paupertatis nuditate. Himi-
rū sicut arbores que simul sunt nude i hyeme. simul vestiūt² noua
veste et florida in estate. Ita qui xp̄o nudo mō cōformat² nuditate
paupertatis hominē a tpalib⁹ denudantis quā volūtarie assumit cō-
uestier² ei in futuro ceteris excellenti⁹ scz veste florida ubi hyems
trāsijt et flores apparuerūt in terra nřa. ubi et caro nřa reflorebbit

II. CONSIDERATIO.

Scunda pueria sic ait. O hō si scires et tu quāta posses dsequi
assumpta voluntaria paupertate. gauderes merito de ip̄i⁹ assump-
tione et diuitiaz tuaz facta ppter xp̄m dsumptione. Ecce plane
dsequeris si nō peniteat qd̄ fecisti. regnum et nomen reginaz. Audi
patrem clareuallis bernardum loquor. Volo te inquit esse amicum
pauperum. magis autes imitatorē. Ille gradus proficientium est
hic perfectorum. amicicia pauperum regum amicos constituit. re-
ges amor paupertatis. regnum deniqz celorum pauperum est. hec
ille pater. Qui rursum predicans de eodem. Videmus inquit ali-
quos pauperes qui si veram haberent paupertatem non adeo pu-
fillanimes inuenirentur et tristes utpote reges celi.

III. CONSIDERATIO.

Tercia puella sic ait. **O** hō si forte miraris cuiusqopotentis diuitias qui castra villas vel terras emit. mirare multo ampli^o diuitias paupertatis quibo multo maiora durant. **A**udi magnum patrem augustinuz. **N**ō inquit displiceat paupertas tua nihil ea potes ditius inuenire. **V**is noscere quod locuples sit. celū emit. hec ille pre. **Q**ua in re nihil habes dubitare si ex caritate paupertatem assumplisti te diuitem fecisti. **N**on nō diues per om̄em modū qui sufficiens est in modo villā verū castrū sed emere celum. **S**z nec xpi paupes rex tem poralium sunt expertes. **V**is hoc scire. **A**udi profatum patrem. In caritate inquit paup est diues. sedne caritate omis diues est paup. **C**aritas est diuitie paupm in trayalibo ditissima. **S**z si et de hoc miraris. **A**udi eundem se hoc pacto declarantem rationemque reddentē. **S**o la inquit caritas vincit omnia sedne quod nihil valent cia et que ubique quod fuerit trahit ad se omia. **H**ec ille pater. cui dictū si etiam ad te poralia extendat nō est mirum cum diligentibo deū omia cooperatur in b*en*um.

III. CONSIDERATIO

Qarta puella sic ait. **A**udi frater iohannem os aureū pauperarum spontaneam describentem. **P**aupertas inquit est portus tranquillus nihil opulentus eo. qui paupertatem sponte diligit et cū alacritate suscipit. **H**ic igiter premitur aīs paupertas est inquit portus tranquillus. subdit autem dissequens. **N**ihil inquit opulentus est eo quod paupertatem sponte diligit. **S**ed nec est de dissequencia dubitandum. **N**onne empt multaz mercium diuitie et specis aromaticae gemmarūque preciositas solent in tranquillo maris portu applicare recc. et ipius portus pessorem valde ditare. **S**ane dominus quod premitur etiam nōnul loroz aliorum illustrium virorum testimonij comprobat. **A**udi leonem summū pontificez. **S**emp inquit diues est xpiana paupertas nec pauet in isto mundo indigentia laborare. cui donatū est in oīm rerum dominus omnia possidere. **C**oxantibo ergo que bona sunt. nō om̄ino metuendū ne eis desit facultas opandi cū in duobo minutis euangelice illius vidue sit laudanda deuotio et per calice aque frigide premium habeat gratuita largitas. ex affectibo empt benignitatis mēsura taxatur. et nunquod eum miserandi efficacia deserit in quo misericordia ipa nō deficit. **A**udi rursum in premisorum testimoniu et illustrem senecam. **H**onesta inquit res est leta paupertas. illa vero nō est paupertas si leta est cui cum paupertate bene ouenit diues est. nō qui parum habet sed qui plet cupit paup est. **H** ille.

V. CONSIDERATIO

Qinta puella sic ait. **O** hō dicitur paupertate assumpta volūtarie cur tristaris cū paupertas habmoi sit materia gaudi spiritualis. **N**am si homo per uno obclo mille marcas recipet. nonne gaudere satis posset. posset utique. **S**ed quid. **D**rofecto volūtarie paupes multo plet etiam in hac vita recipiunt quod sit illus quod ipi propter deū reliquerunt centuplū inquit saluator accipiet. quod quidez proter alias expositōes

per sororem meā p̄i⁹ traditas potest etiam sic intelligi. q̄ q̄ in necessitate omnia sunt cōmunia. igit⁹ qui ppter deū omia sua relique runt. illorū facta sunt omnia que ante iplis fuerunt aliena. Vñ qui nihil possidet illi⁹ in necessitate sunt saltē diuisim cia tua et oia cuiuslibz alteri⁹ hominis ita q̄ tu es debitor⁹ su⁹ fact⁹. Audi quid dicat os aureum. Nunquic inquit que habes tua sunt. que enim habes paupum sunt. s̄ tibi credita sunt. etiam si ex laborib⁹ iustis et ex hereditate paterna possessor fact⁹ es. b̄ ille. Vnde si paup domum nō habet nec locū in domo. p̄ precio. in necessitate quidē huiusmodi dom⁹ tua est etiam sua. si nō habz quid p̄ cibo. cib⁹ tuus est etiam su⁹. etiā sic de d̄similib⁹. quo fit ut qui s̄m altissimā paupertatem oia reliquerūt accipiant iuxta dictū modū oia tpalia si utendi necessitas subsit. Dices forte. s̄z quid de spiritualib⁹ diuitijs. Profecto et illas accipient ad quas p̄ cordis simplicitatem se disponunt abdicādo scz tpalia tali simplicitati dtraria. utpote mē tem distrahentia et multiplicāta iuxta illō psalmiste. A fructu frumenti vini et olei sui multiplicati sunt. Hinc est sane qđ dicit apl⁹ Altissima paupertas eoz abundauit in diuitias simplicitatis eoz. s̄z dices. que nā sunt hee simplicitatis diuitie. Profecto hoc exēplo poteris discere. Optet inquit mundi sapiens auditum esse absolum et visuz sine colore materiali. scz qualez habens pies nescit se coloratū esse nec delectatur in colore quocunqz. nec est ei melius ex colore aureo viridi vel purpureo q̄ cū colore carbonum nigerimo. sec⁹ est de visu cum colore materiali nō deposito qui colore spiritualiter recepto absqz materiali depositō. ex simplici ipi⁹ specie multum delectat⁹ in colore. et quanto magis separata est potentia et immixta tanto alti⁹ lati⁹ et pfundi⁹ delectat⁹. Sic aut sequi videur a simili ut eo pl⁹ spūaliter seu spūalib⁹ delectationib⁹ quis abundet quo ceteris pib⁹ paupior⁹ est materialib⁹ et materiali cōpositione pl⁹ caret. Nonne igit⁹ bñ dixit magn⁹ pater. Nō inquit tibi displiceat paupertas tua nihil ea p̄t diti⁹ iueiri. s̄z qđ. Certe si nihil diti⁹ altissima paupertate. sequit⁹ q̄ eā tenentes possunt p̄ eam etiam alios ditare. qđ etiā ex verbis apostoli sequit⁹. Ut em̄ tales s̄m eum habiti sicut egentes multos aut̄ locupletates glosa. spūalib⁹ diuitijs. Sunt etiā tanq̄ nihil habentes et omnia possidentes glosa. nō solū spūalia. s̄z etiā tpalia. q̄ timentib⁹ dñm nihil deest. Hec fuit gloria apostolorū. nib̄ l oīmō possidere sme sollicitudine esse et tam res q̄ dños eaz possidere. Hec ordinari⁹ appet⁹.

VI. CONSIDERATIO

Sexta puella sic ait. Cur hō nō ponderas verba xp̄i. beati inq̄ paupes spū qm̄ ipoꝝ est regnum celoꝝ. Dices forte qui sunt hi⁹ qui spū sunt paupes. Profecto qui voluntarie seu paupes sunt spiritu p̄preie voluntatis. Nonne hi⁹ tanq̄ terrenis vacui sorte gaudent celoꝝ ut iā n̄ sint hospites et aduene. s̄z poti⁹ ipoꝝ sit regnū

11

celoz. **H**oc namqz satis ydoneo patet exemplo. Ecce quantumcum
qz ciphr aure9 vñ plumb9 grauis esset tamen si ipsum omnino ab
omni corpore qd sub celo est euacuari nec denuo tali corpore reple-
ri dtingeret natura vacuū abhorrente mox ad celum ascenderet et
nisi soliditas celi impediret ipm celum seu partem ei9 in se caperet
Sic mō consimili cum paup spiritu voluntatis omnia que sub celo
sunt voluntarie a se abdicet quid restat nisi vt hoc pacto in spiri-
tu ad celum mox ascendat et celū seu regnū celoz speciali quadaz
sorte apprehendat.

VII. CONSIDERATIO.

Prima puella sic ait. **O** homo cur nō paupertatem voluntariaz
amaras. ppter quam a deo amaris. **C**ur eam nō amares p quaž
tam ad pfectioñeꝝ vie q̄ ad patriam minaris. **V**is scire q̄ ppter pau-
pertatem voluntariā a deo amaris. **A**udi illū cassz. **D**auperes inq̄
xpi sunt vicijs vacui sed virtutib9 pleni. si despecti hominibus. s̄
acceptabiles deo. **V**is scire q̄ per paupertatem volūtariam ad pfe-
ctionem vie mineris. **A**udi illū originem. **I**lle iuquit qui vt fieret
perfect9 tradidit bona sua paupib9 nō in ipo tpe quo tradidit fie-
bat omnino pfect9. s̄ ex illa die icepit speculatio dei adducere eū
ad om̄es virtutes. **A**udi quoqz et magnum antistitem ambrosium.
Silendi iuquit patientia oportunitas loquendi et dtemp̄ diuini-
arum sunt maxima fundamenta virtutū. **V**is vltcri9 scire q̄ p pau-
pertatem voluntariam minaris ad patriam celestez. **A**udi iohanez
os aureum. **D**aupetas iuquit est manuductrix quedam linea que du-
cit ad celum. **A**udi quoqz et magnū patrem augustinū. **V**ia iuquit
celi est paupetas p quam venitur ad patrem. incipe erogare si non
vis errare. b ille pater. **C**ui9 etiam de erogando sanum audi consi-
lilium. **B**onū est iuquit facultates cū dispensatione paupib9 ero-
gare meli9 p intentōne sequendi dñm insimul donare et absolutū
sollicitudine egere cum xpo

VIII. CONSIDERATIO.

Octaua puella sic ait. karissime qui de voluntaria paupertatis as-
sumptioñe penites nō sic peniteres si quanta eam dsequat̄ di-
gnitas agnouisses. **Q**uocirca audi egregiū nostrū doctorē gregorii.
Quisquis iuquit diuini amoris stimulo excitatus hic possessa
reliquerit. illic pculdubio culmen iudicarie potestatis obtinebit
vt simul iudex tunc cum iudice veniat qui nunc d̄sideratione iudi-
cij sese spontanea paupertate castigat. b gregorii. et nonne hec ma-
gna est paupum dignitas. deiqz dignatio digne laudanda qui de-
ponit potentes de sede et de stercore erigit paupem. **T**unc poten-
tib9 qui hic perperam paupes iudicabant innocentes. nulluz erit
distorium. nullū tribunal. s̄ coram illis tunc stabūt iudicio quos
hic suo peruerso iudicio nedum indicabant. s̄ et sepi9 d̄dēnabant

IX. CONSIDERATIO.

Dona puella sic ait. Nonne frater d̄sideras q̄ res gratissima in
hoc mundo quies est et securitas. d̄sidero inquies. **C**ur ergo

tibi ingrata est paupertas. cur eam voluntarie non assumis ut per eam sic assumptam quiete atqz securitate potiaris **V**is scire q̄ quitem conferat. **A**udi sanctissimum patrem gregorium. Quid inq̄t in hac vita laboriosi⁹ q̄ terrenis desiderijs estuare. quid quieti⁹ q̄ nihil hui⁹ seculi appetere. **A**udi et illustrē senecā. Quietissime iquit vinerent homines si hec duo tollerentur verba meum et tuū. **V**is rursum scire q̄ paupertas voluntaria conferat securitatem. p̄dictum illustrem rursum audi. Redige inquit te ad parua ex quib⁹ cadere non possis inest paupertati sine qua nihil est iocundum securitas. **A**udi quoqz et sanctissimum patrem antedictum gregorium loquor. Magna inquit est securitas cordis nūl concupiscentie habere secularis qui nihil habet in mundo qđ diligat nihil est in mūdo quod pertimescat.

X.CONSIDERATIO

Decima puella sic ait. **A**udi amice patrem clareuallis. de paupestate gratam copulatinam enunciantem. Paupem inquit ferre equo animo virt⁹ patientie est. sponte appetere sapientie laus est hec ille pater. et nonne bñ de sapientia laudat⁹ qui grauia alijs si bi alleuiat et noxia tela preoccupat. **V**tqz. **S** quis est karissime qui hec facit. **I**s certe q̄ paupertatis familiaritez desiderat et se ei sp̄ote associat. **A**udi illum senecam. Ne inquit imparatos fortunanos deprehendat. fiat nobis paupertas familiaris securi⁹ diuitias eicim⁹ si experti fuerim⁹ q̄ non sit gravae pauperes esse. ad paupertatem sua sponte descendere. preoccupare est tela fortune. **N**onsu⁹ nonne digne laudabitur de sapientia qui laudem eius qui super om̄em narrationem est tacite dcelebrat et mira subtilitate ipm etiā per silentium laudat. Eatere hoc necesse est. **S** quis est hic et laudabim⁹ eum. Certe paup et inops. presertiz qui talis est ut premittitur spontanea voluntate. **A**udi illum cassiodorum non incassum. **V**ideam⁹ inquit q̄ sit ista gloriosa paupertas q̄ felix perhibetur inopia que dominum et tacita laudat et patientie sue virtute concelebrat. mutus est si psallat superbis pauper et inops laudabunt dominum etiam cum videntur habere silentium.

XI.CONSIDERATIO

Declima puella sic ait. O mi frater scias q̄ idigne q̄s de paupertate presertim voluntaria tristatur que paupertas tot suplatuia honorat⁹. quippe si scrutaris de ipsa inuenies q̄ summa voluptas est. Inuenies q̄ maxima felicitas est. Inuenies quo. p̄ res

A 9

tutissima est. **V**is scire q̄ summa voluptas est. **A**udi illustrem sene-
cam. **N**on enim inquit iocunda res aqua et polenta aut frusluz ore
deacei panis. **S**ed summa voluptas ex hijs capere voluptatem et
ad se deduxisse quod eripere nulla fortune iniquitas possit. **V**is sci-
re q̄ paupertas hec maxima felicitas est. **A**udi itidem eundem il-
lustrem. **Q**uis est inquit pauper qui sibi videt pauper scienti pau-
pertate maxima felicitas est. **V**is scire q̄ hec paupertas res tutissima
est. **A**udi et cathonem nostrum cuius in metro sic dicitur. **P**auper-
tas si leta venit tuissima res est. **H**ijs autem addendum iudico q̄
paupertas voluntaria tanq̄ mater et nutrix. custos mundissime re-
ligionis est. **A**udi filium alphbei. Religio inquit munda et immacu-
lata est immaculatum se custodire ab hoc seculo. quod glosator sic
declarat. qui inquit temporalia non diligit immaculatum ab hoc
seculo se custodit. constat autem q̄ temporalia nō diligere propri-
um est paupertatis voluntarie.

XII. CONSIDERATIO.

Dodecima puella sic ait. **O** frater considera paupertatis pre-
serum voluntarie magnam virtutem et reputabis eam tibi q̄
plurimum proficere ad salutem. **N**imirum si vis scire que sit eius
virtus. **E**cce paupertas graue iugum servi excutit paupertas
primus gradus quo ad perfectionem ascenditur. existit. **P**auper-
tas aurum et argentum utiliter resolut. **P**aupertas meliorem so-
tem accipit. **P**aupertas in celestibus abundare facit. **P**aupertas de-
niqz ipm deū pauperis thesaurariū constituit. **V**is scire q̄ pauper-
tas voluntaria de qua est sermo graue iugum servitutis excutit.
Attende scripturam que dicit pecunie obediunt omnia. et certe obe-
dire cui omnia obediunt scilicet pecunia est proculdubio tanq̄ ir-
rationabilis domini valde graue iugum servitutis et certum est
q̄ ab illo iugo quis paupertate voluntaria liber redditur et immu-
nis. **V**is scire secundo q̄ paupertas primus gradus est quo ad per-
fectionem ascenditur. **A**ttende verbum salvatoris. **D**icendum ante
omnia alia ad perfectionem disponentia. **S**i vis inquit perfectus
esse. vade vende omnia que habes et da pauperibus. ad proposi-
tum autem de primo gradu. confessor ille eusebius expressius est
locutus. **C**um inquit celeste regnum in multis bonorum conside-
retur primus gradus scandentium est ipsorum qui diuino intuitu
colunt paupertatem. **V**is scire q̄ ipsa paupertas aurum et argen-
tum utiliter resolut. **A**ttende q̄ paupertas voluntarie assumpta
per ipsam abdicationem auri et argenti et elargitionem factam
pauperibus propter ipsuz deum resolut ipsum aurum in pulcram

7

monetaꝝ xpi ymaginē continentem acceptabilem utiqꝫ in foro dei
In huiꝫ signum resolutionis per eā scilicet fieri ipsa paupertas volun-
taria camino cui inest virtus resoluendi comparari videtur. **Dicē**
te domino per psaīam prophetam **Elegi te in camino paupertatis**
quā dicta paupertas possit etiam dici caminꝫ ignis diuini amoris
contētuꝫ qui amor causa est principalis dicte resolutionis. **Vis** ul-
teriꝫ scire qꝫ paupertas voluntaria meliorez sortem accipit. **Attende**
qꝫ regnū celorꝫ hereditarie est ipsoꝫ paupum. mobilia vero huiꝫ
seculi sunt diuitium. **Huius** quidem sortis diuisio figurata videtur
in libro geneseos. ubi abraham filijs dcubinaz largitus est mune-
ra. filio aut̄ suo nato de libera dedit cūcta que possidebat. **Vis** de
niqꝫ scire qꝫ paupertas voluntaria facit in celestibꝫ abūdare. **Attēde**
qꝫ pculdubio illō facit i celestibꝫ abūdare p qd p̄t hō i celo the-
zauros multiplicare v̄l augere. **Sz** quid est hō. **Orofecto** p paupera-
tem voluntariā omia ppter deū relinquentem p̄t hō thezauros in ce-
lo multiplicare v̄l augere. **Huiꝫ** nimirum rei testis est ipa veritas.
Vēde inquit oia et da paupibꝫ et habebis thezauros in celo. **Di-**
ces forte quid si nihil vel modicū quis habeat. et tam habituꝫ de
facto qꝫ nō habituꝫ animi pparatōe relinquat. **Vtpote** sic dispositꝫ
si regios thesauros aut i infinitū maiores hēret libēter ppter deuz
om̄s relinqueret. **Nūquā** talis hoc pacto celestes thesauros quan-
titati taliter relictōꝫ pportōnates sibi opabit. **Utiqꝫ.** Nō ei apud
deū pensat̄ census. **Sz** affectꝫ. **Tadi** egregiā illā gregorij sniam. d̄
petro et adrea loquētis. **Td** vocē inq̄t dñicam vterqꝫ iste pscator
quid aut qntum dimisit qui pene nihil habuit. **Sz** i hac re karissimū
affectu debemꝫ potiꝫ p̄sare qꝫ censum. **Multū** reliquit qui sibi ni-
hil retinuit. multū reliquit qui q̄libet parū tctum deseruit. **B** ille
et nonne hec sentētia plane in plana et expressa fūdat̄ xpi estima-
tione. quippe multis diuitibꝫ multa in gazophiliū iactantibus.
Vidua vero paupcula n̄ nisi duo minuta in ipm mittente. **Tit** xpc
discipulis. **Vidua** hec paup pl̄o om̄ibꝫ misit. om̄s em̄ ex eo qꝫ abū
dabāt illis miserunt. **Hec** vero de penuria sua omnia que habuit
misit totum victuꝫ sum. **Sz** quid. **Certe** si hec minꝫ habuit et tam
xpi estimatōe pl̄o qꝫ alij misit. sequit̄ si xpi estimatō vana nō erat
nec ei inutilis. qꝫ nō p re quā misit. **Sz** p affectu quē habuit maio-
ri in celo remuneratōe digna fuit. **Sic** em̄ etiā inuenimꝫ qꝫ p mar-
tirio qd solum in voto habet̄ quis aureola martirū remunerat̄. **Tu-**
di dictū illiꝫ cypriani venerabili decretoꝫ volumine recitatū. **In-**
dei inquit seruis apud quos cogitat̄ et martirū mente dicipitur. aī
mus ad bonū dedit̄ deo iudice coronat̄. **Hoc** itaqꝫ pacto p̄t quis
aliena sine damno possidentium sub hac conditione si illa haberet
pter christum animo relinquere ac per hoc in celo thesaurizare.
Quid plura. **Ecce** quod mirum est dictu. easdem res temporales di-
uersi possunt propter ipm christum .vel sub conditione relinquere

et sic in celo thezauros multiplicare l' augere. nec solū hoc facere possunt de hijs que sunt. s̄z etiā de hijs q̄ nōdū sunt. s̄z esse possunt Vis postremo scire q̄ paupertas voluntaria ipm deū dstituat pauperis thesaurariū. At tēde q̄ potes est de⁹ depositū paupis seruare in illo diē eternitatis iust⁹ iudex. p̄t supra videre poteris p̄ neptem mē declaratum.

Capitulum octauum d̄tinens d̄solatioes in genere sup inopia et paupertate sive sup indigentia necessarioꝝ et egestate.

Octauo post premissa ad dñam d̄solatricē principalem accessit et ali⁹ tristis petens sup paupertate in genere d̄solari. At illa eidē d̄solatōis gratia de suis puellis quatuordecim adiunxit.

I. CONSIDERATIO.

Prima puella sic ait. O amice cur refugis paupertatem expiri q̄ est nobilissimū experimentū. Cui⁹ rei inquier. Certe experimentū est te certificans de re illa de qua ut reor maxime velles esse cere videlicet quez haberet fidelē amicum. Nec mirum. qz s̄m illū arestotilem in suis moralib⁹. amicicia maxime necessaria est ad vitam eo q̄ null⁹ eligeret viuere sine amicicia habens reliqua omnia bona. Diligere itaqz habes paupertatem. utpote p̄ quā maxime de vera poteris amicicia certificari et minus falli. Vis hoc scire. Audi illustrem senecaz. Ob hoc inquit vnu amanda est paupertas q̄ a quo ameris oñdit. Concordat plane. ac supaddit venerād⁹ pater jeronim⁹. Ob hoc inqt maxime amāda est paupertas. qz a quo ameris ostē dit. quippe nō habet adulatōe comitem sibi pcentē. fortunā hois et nō psonā amatem. Audi ad idē itidē senecaz illustrez. Qd̄ inquit diuitijs nō potes scire paupertate scies. illa veros certosqz retinebit amicos. Discedit qz. non te. s̄z tua sequebar⁹. O qn̄ dies illa veniet q̄ nemo an ppter te v̄l tua te honorat in honrē tuū mentia⁹. Is ille

II. CONSIDERATIO.

Secunda puella sic ait. Scias frater q̄ paupertas multū confert ad illam ptem optimā quā sibi mariā dstat laudabiliter elegis se. s. ad vitā d̄templatiā. Sz timeo q̄ te d̄tra hcc decepit vbu illō pl̄bi gentiliū. Egentib⁹ meli⁹ est ditari. q̄ pl̄hari. Sz huic dicto nō inhreas. topicū est. nec positū nisi gratia exempli vñ d̄trariam cōparatōnem seu dictū illustris senece potius attendas. Nihil inquit sit qd̄ nos a scientia pl̄bica remoueat nec paupertas. nec alic⁹ rei indigentia. Kursum et alia verā d̄sidera pl̄bie dpatōz. Hā ut alibi dicitur. tria precipue extollūt pl̄biam. d̄temp⁹ mobilis affluetie. appetit⁹ future felicitatis. et mentis illustratō. quoꝝ primo nichil est honesti⁹. scđo nihil felici⁹. tertio nihil ad amboꝝ dpendiosaz adeptōz efficaci⁹. Hijs autē dpatōnib⁹ p̄satis plane sequit⁹. nedū meli⁹ esse pl̄hari q̄ ditari. s̄z etiā meli⁹ ee pl̄hari et vniuersaliter speculari seu d̄teplari q̄ malū sit paupeꝝ esse l' fieri. qnimo b̄ malū n̄ ē

cum plurimū dferat ad vacandū animo seu ad speculari. Vis scire testimonio fidelī. q̄ ad hoc nō diuitie. s̄ paupertas dferat. **A**udi iterum senecam illustrem. quis virū gentile. Multis inquit ad p̄ban-
dum obſtiterūt diuitie. paupertas autem expedita secura est. aut er-
go paup̄ sis aut paup̄ similis. si animo vacare vis. nec mirūz q̄ sic
dicit. Nā et magn⁹ pater augustin⁹ huic dicto dcordat. ois inquit
phie magistra est incopia.

H.III.CONSIDERATIO.

Tercia puella sic ait. Cur hō qui de paupertate tristaris. nō poti⁹
gaudes attendens rursum verba cathonis illustris. Paupertas
inquit si leta venit tutissima res est. Ecce iungit paupertati leticiam.
Atqz mox adiungit ptiale ei⁹ cām. Dicens eam esse tutissimā. et p̄
de sequens innuit eam piculi qđ triste foret esse maxime exclusiuam.
Nempe diuitie paupertati opposite sunt nimiū piculose. habentem
etēm ipas nō solū grauat sclicitudo de eis dgregandis atqz dser-
uandis. s̄ qđ quidem piculosissimū est anime. ip̄e diues fune pple
xitatis strangulat⁹. Cum em̄ paupib⁹ cōicare teneat⁹ cogitat super
miserū sibi occurrentez. Dabis ei an non dabis. et claz⁹ est qđ sepis
sime magno tūc cū piculo dare negligit qđ tenet⁹. secumqz fluctu-
ando piculose disputat an casus sit v̄l ne. in quo dare teneat⁹. Ab
hac aut piculosa fluctuatōe et pplexitate p̄ paupertatem impossibili-
tatem inducentē supportat⁹. et in tuto dstituitur.

H.III.CONSIDERATIO.

Quarta puella sic ait. karissime gaudere deberes de paupertatis
misericordia si scires quanta ob illā tibi accederet potentia. Multa
certe et magna. Nempe post verba illa prophetica. Beat⁹ qui intelli-
git sup̄ egenū et paupem sequit⁹ in prophetia. in die mala liberabit
eum dñs. quibus alludens verbis Rauēnensis sic ait. In die mala
sime causa peccati accusat quē paup̄ excusat immo accusari nō po-
terit. quē fames paupis excusauerit. Diem vero malā videbit qui
diem iudicii sime aduocatione paupis intrauerit. s̄ ille.

V.CONSIDERATIO.

Qinta puella sic ait. Scias homo q̄ de paupertate min⁹ prude-
tissimo n̄ mō a sanctis. s̄ etiā nōnūq̄ a dijs gentiū p̄fera⁹. Giges em̄
cum esset regi⁹ pastor ut refert ille elinād⁹ facta pluuiione imbriz-
um descendit in quendā hyatum terre ubi inuenit quēdam boiem
mortuū in equo eneo sedentem. inuenitqz quendam anulum p̄ quē
inuisibilis fact⁹ stuporem regine intulit et adiutrice ea regem do-
minum interemit. De hoc aut gige. **A**udi illū valerīū. Cum inquit
giges armis et diuitijs opulentissimo lidie regno inflat⁹ aimo sci-
scitatum apollinē iisset. an aliquis mortalium se felicior ess̄. ex ab-
dito specu sacrarij vox insonuit que ad glauum ei pretulit. is paupri-
m⁹ erat. s̄ etate senior agelliqz sui terminos nūq̄ excederat. sic igi-
t⁹ insolēter de fortune fulgoze gloriāti respōdit apollo pl⁹ pbari

paucas glebas pauoris exptes q̄ arua lidie piguissima metu refer ta. et vnū aut alterz facile tutele ingū bouz q̄ exercitū eqtū voraci b̄ expēs onerosū. et horreū vſ⁹ necessarij n̄līqz nimis appetēdū q̄ thesauros expositos ūdijs et cupiditatib⁹ hoiz **VI.CONSIDERATIO**

Pulta puella sic ait. Tu times paupertatē tāp̄ ipa sit mala et certa. te militat d̄ra te plura testionia philosophica. De malo em̄ li citū atqz solitū ē timere. Sz ecce princeps phoz arrestociles in suis moralib⁹ dicit q̄ egritudo et paupertas n̄ sunt timēda. Rursuz qd̄ me lionz accides ē quō hoc poss̄ eē malū. Sz qd̄. Profecto paupertas bonis ē d̄iter sociata. Audi p̄lm āndictū. Propter qd̄ inqt iopia ap̄ vtilez hoies magis q̄ apud prauos. aut qz studiosos opina' hoim optima ipa vti ab ipis. quēadmodū depositoz pecuniaz penes bonos ponim⁹. et ita ipa a se ipa ordināte ē ap̄ bonos seu virtuosos. quēadmodū nobis ordinātib⁹ pecuniaz deposito fit apud bonos reputatos. Deniqz q̄ paupertas n̄ sit mala p̄t̄ et p̄ h̄ q̄ ille sc̄d̄ p̄b̄ eam describēs multa bona de ipa p̄dicavit. Paupertas inqt ē odibile bonū. sanitatis mater. curaz remotō. absqz sollicitudine semita. sapiētie repatrix. negotiū sime damno. itractabilis substantia. passio sime calumnia. incerta fortuna. sime sollicitudine felicitas. b̄ ille. **VII.CONSIDERATIO**

Pulta puella sic ait. Nōne hō credia q̄ multo pluris ē hois ad deū vniō q̄ ois terrena possessio. Sz qd̄. Ecce paupertas sic ē dei et paupis vnitua q̄ ipē de⁹ vult oio itelligi pauperis i psona. Audi illū Rauēnēsez. Beat⁹ inqt q̄ itelligt sup egenū et paupez. ec Orem⁹ igit̄ vt ipē nobis itelligere itelligēda dcedat q̄ se sic i paupe itelligi demōstrat. vt ipē q̄ celū regit i paupe nud⁹ sit. esuriat i esuriēte satietas rez. i sitiēte sitiāt fōs fotiū. Esuriui inqt ec. Ecce d̄us i celo panē comedit quē paup i terra pcipit. et qd̄ paup accipit i poculū de⁹ sibi testa⁹ ifusuz. Et qd̄ suffecerat dicere. Dediti mihi māducare et bibē. Sz pmittit esuriui sitiui. qz pu⁹ fuiss̄ amor paupis q̄ paupez suscepiss̄ nisi et passiōl paupis assūphiss̄. Nā et amor ver⁹ n̄ pba⁹ nisi i passiōib⁹. b̄ ille rauēnēsis. **VIII.CONSIDERATIO**

Octaua puella sic ait. Amice karissime multū gauderet miles si tanp̄ alter rex deberet haberet. Sz quid. certe xp̄s rex glorie paupem qui de menbris ei⁹ est vult haberet tanp̄ alterz seipm. Altez ei seipm iudicat et ei ipēla sibi p̄i ipensa deputat. Audi circa b̄ sc̄tm archiātistē abro. loquor. Quid ē inqt xp̄z i vlnas suscipe nisi hūc pijs opib⁹ i m̄bris suis āplecti l̄ souē. p̄ vlnas ei. i. brachia vt̄ opatōis exprimi⁹. et ei cū i alio xp̄z esuriēte satiat. i alio sitiēte potat. i alio hospitē suscipiūt. i alio nudū opiūt. i alio ifirmū l̄ i carcere p̄oitū visitat. Pijs p̄culdubio dūotia opib⁹ eūdē spū quo tidie puez āplectūt. b̄ abrosi⁹. **IX.CONSIDERATIO**

Dona puella sic ait. Ecce scriptura dicit. paupertas et honestas a deo sunt. Sz qd̄. Profecto sequi⁹ q̄ ipsa paupertas nedū a deo

ut donum dei acceptanda sit. **S**ed patienter et voluntarie toleranda. **V**is nosce dñtiam. **A**ccipe eam a simili. **D**ixit nanqz dñs petro **C**alicē quē dedit mihi pater nō vis ut bibā illū. **S**ic et licz inferre de ipa paupertate. **Q**re iuxta verbū sapientis ipa est donū dei a paucis dgnitū. **S**ed poeta dicit. **O** munera nōduz intellecta paupertas angustiqz lares.

~~X.~~ CONSIDERATIO

Decima puella sic ait. **C**ur odis hō preciosaz et amabilem pauc pertatez. **V**tpote quā ipē de⁹ amat. **V**is hui⁹ rei habere signū **P**rofecto primum et infallibile signū est q̄ dei fili⁹ assumere eam voluit sibi ipi⁹. **S**i dicas ubi potest hoc discerni. **E**cce in luca ubi d̄ matre ei⁹ dicit⁹. **D**eperit filium suū primogenitū et pānis eū inuolut et reclinauit euz in p̄sepio. qz nō erat ei loc⁹ in diuersorio. **F**ursum videas in matheo ubi d̄ns p̄ tributo soluendo petrū misisse dicatur ad p̄scandū. ubi et glosator⁹ dicit⁹. tante fuit paupertatis ut vñ daret tributum nō haberet. **F**ursum attendas ad illō marci. circū spectis omib⁹ cuz iam vespa ess̄ hoza exi⁹t in bethaniam cum .xij. ubi glosator⁹ dicit circumspectis si quis eū hospitio suscipet. tante em̄ paupertatis fuit et ita nulli adulat⁹ ut in tanta vrbe nullū inueniret hospitium. **F**ursum de xpo illō trenor⁹ intelligit⁹. **R**ecordare paupertatis mee. **D**eniqz paupertas xpi crescendo pcessit. quippe in nativitate pannis inuolue⁹ est. et p domo habuit stabulu. et p cu na p̄sepiuz. **P**einde nō habuit hospitiū iuxta illō qd̄ dixit. **V**ulpes foueas habent. et vclucres celi nidos. fili⁹ aut̄ hominis nō habet ubi caput suū reclinet. **I**n passione vero etiā p̄prijs vestib⁹ spoliat⁹ est teste mat̄ho exuentes inqt eū zc̄. **V**er ne credas xpm fuisse pauperem necessitate et nō voluntaria paupertatis assumptōe. **A**udi patrem clareuallis. **E**orte inquit aliquis arbitret⁹ filio dei sublimia esse querēda palacia ut cuz gloria fili⁹ dei recipet⁹. s̄z nō ppter h⁹ ille a regalib⁹ sedib⁹ venit. **I**n sinistra ei⁹ diuitie et gloria. in de ptera longiturnitas vite. hor⁹ oim eterna in celis affluētia appa rebat. s̄z paupertas n̄ inueniebat⁹ in eis. **D**orro in terris abūdabat et supabūdabat hec sp̄es et nesciebat hō preciu⁹ ei⁹. hanc itaqz fili⁹ dei d̄cupiscens descendit ut eā eligat sibi. et nobis quoqz sua esti matione faciat preciosam. **N**ec ille pater. qui et de eodem filio dei sic dicit. **D**escendit ab inenarrabilib⁹ celi diuitijs et veniēs i mū duz nec istas qualescunqz diuitias habere voluit. s̄z in tanta paup tate venit. ut nat⁹ diuinuo poneret⁹ in p̄sepio. **P**cdm signū diuni amoris erga ipām paupertatem esse scito q̄ ppter paupes fili⁹ dei in mundum venit. quippe in ei⁹ psona dixit psaias ut euangelista te statur. spirit⁹ domini sup me. ppter qd̄ vnxit me. euangelizare pau perib⁹ misit me. s̄z et psalmista dicit ppter miseriā et gemitu⁹ pau perū nūc exurgā dicit d̄ns. **D**aul⁹ etiam idem testatur. **S**icutis inqt gratiā dñi nři ihu xp̄i. qm̄ ppter nos egen⁹ fact⁹ est cū esset diues

19

ut illi⁹ inopia vos diuites essetis. **D**refat⁹ quoq; clareuallenſis idem ſupponit miſerum hominem noīe vilis vermiculi deſignans. **M**agna inquit abuſio et niſis magna ut diues eſſe velit vermiculus vilis. apter quez de⁹ maiestatis et dñs ſabaoth voluit pauper fieri. hec ille pater.

XI. CONSIDERATIO

Dodecima puella ſic ait. **T**u qui ppter paupertatē deſolaris uti q; plenā poti⁹ diſolationem haberet. ſi noſſea quanta pre diui tib⁹ beneficia et fauores de⁹ oīpotens impendit ac impensurus ſit paupib⁹. qd̄ quidē patet aliqua de dictis ſupi⁹ reſumendo. **N**ā ecce xpc in principio doctrine ſue ut teſtantur euangeliste beatos eſſe paupes predicauit. xpc paupes dignos indicat mēſa ſua. **H**ic eſt q̄ in luca legunt⁹ paupes ad cenam dñi introducti. et i psalmo dicitur paſti i dulcedine tua paupi de⁹. **D**e⁹ paupes adiuuat p̄. **A**dieuat paupem de inopia. **D**e⁹ paupes elegit. **A**udi quid dicit p̄ yſaiam. Elegi inquit te in camino paupertatis. **I**acob⁹ quoq; dicit. nonne de⁹ elegit paupes in hoc mundo. **D**e⁹ exaudit paupes. hoc teſtar⁹ psalmista. **D**eliderium inquit paupum exaudiuit dñs. **I**n eccliaſtico quoq; dicit⁹. Deprecatio paupis ex ore vſq; ad aures p̄ueniet. **D**e⁹ memor eſt paupum. qd̄ etiam teſtatur psalmista dicens Nonne in finem obliuio erit paupis. **D**e⁹ de pauperib⁹ eſt ſollici t⁹. etiam hoc teſtante psalmista qui ait. Ego autem mendic⁹ ſum et paup domini ſollicit⁹ eſt mei. Deus eſt refugium paupm. iuxta il lud psalmiste. **E**act⁹ eſt dñs refugii paupi. **D**e⁹ eſt paupm fortitudo teſte yſaiad ad deū loquente. **E**act⁹ eſt inquit fortitudo pauperi fortitudo egeno in tribulatōe ſua. **D**e⁹ paupes ſaluat. Teſte psalmista. **D**arceſt iquit paupi et inopi et animas paupm ſaluos faciet. **R**egū quoq; libro dicit⁹. Populum paupem ſaluū facies. **D**e⁹ affirmit paupes derelictos. **V**nde psalmista deo loquens. **T**ibi inquit derelict⁹ eſt paup. et rurſuz psalmista. **D**ater me⁹ et mater mea de reliquerūt me. dñs autem aſſumpsit me. **D**e⁹ ſpes eſt pauperū et exultatio. **H**inc yſaias dicit. In ipo ſpabunt paupes. **I**dem quoq; di cit paupes homines in sancto iſrahel exultabūt. **D**e⁹ nōnunq; de pauperum exequijs puidens ipos ab angelis deportari facit ad locū quietis. **N**am in luca dicit⁹. Eactum eſt ut moreret⁹ mendicus et portaret⁹ ab angelis in ſum abrahe. **D**eniq; ut uno verbo dicitur tanta eſt dilectio dei ad paupes. ut bonū v̄l malū qd̄ fit pauperi ſibi reputat fieri. patz hoc dñte demino teſte mat̄o. qd̄ inq̄ vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis.

XII. CONSIDERATIO

Dodecima puella ſic ait. **T**u hō odiſ paupertatem. quaz ſi ſci res qualis eſſet multū diligeres ipamq; poti⁹ q̄ diuitias ha berere velles. **N**imirū paupertas expedita eſt. leta eſt. e cura eſt. fer tilis eſt. atq; medicinalis eſt. **V**is ſcire q̄ paupertas ſit expedita. **A**udi sanctissimuz patreſ gregoriū. Qui inquit mihi op⁹ diuitiar⁹

7

abstulit me ad currēdū cīti⁹ expeditiuit. ad patriaz liberi⁹ tēdim⁹
quia quasi in via pondere carem⁹. Vis etiam scire q̄ leta sit paup-
tas. Audi senecam. Sepe inquit paup̄ fidelis ridet. nulla ei in alto
sollicitudo est. Et ille. Sz et in patrū libro scribitur q̄ quidā paup̄
habebat vñā nattam de medietate se coopiebat. alterā medietatez
sibi submittebat et erat validū frig⁹ et pater monasterij de nocte
exiens audiuit eum dñtez. gratias ago tibi dñe. quotquot sunt mō
diuites in custodia et qui in ferro sedent aut pedes habent in li-
gno distractos. ego aut̄ velut impator sum extēndens pedes meos
et quo volo ambulo. Et ibi. et nonne paupertas huius satis leta fuit.
Vis g⁹ scire ulteri⁹. an paupertas secura sit. Audi magnū p̄ez augu-
stinū. Securior dormit paup̄ in terra. q̄ auri diues in purpura. hec
ille pater. qui rursus de securitate paup̄m loquens. Acrius inquit
diuitib⁹ q̄ pauperib⁹ inuidet. et nō inopes. Sz locupletes inquie-
tat infestatio seu latronū. Audi quoqz et illustrē senecā de secu-
ritate paupertatis loquentē. Nudū inquit latro dimittit etiā in obse-
sa via paupi pax est. Vis scire q̄ fertilis sit paupertas. Audi magnū
patrem augustinū. Eecund⁹ est inquit ager paup̄m cito reddit do-
nantib⁹ fructū. Et pater magn⁹. Sz et considerandū occurrit q̄ licet
ipa terra macilēta videat. tñ quantū ad veror̄ bonor̄ incremēta
fertilissima est. testante libro geneseos. Crescere iquit me fecit de⁹
in terra paupertatis mee. et certe in hac terra plantari voluit vni-
git⁹ dei lignum vite vitis vera. Vis deniqz scire q̄ medicinalis sit
paupertas. Audi de hoc sanctissimū patrem gregoriū. Quos inquit
morum infirmitas vulnerat paupertatis medicina sanat.

XIII. CONSIDERATIO.

Terciadecima puella sic ait. O amice vñā scires quāte sit pau-
pertas efficacie. mihi satis esset si ipaz n̄ diligeres. Quenā inqui-
es est ipi⁹ efficacia. Ecce paupertas vitijs materiā subtrahit. Paup-
ertas luto et stercore carere facit. paupertas patienter habita decorez
inducit. paupertas nō solū duas filias sanguisuge infernales suffo-
cat. Sz et vermē diuitum occidit. Vis scire primo q̄ paupertas vitijs
materiā subtrahat. Audi senecā illustrē. Inquis inquit pecuniam p-
didi. O te felicē si cum illaz auariciā pdidisti. Sz si illa manet apud
te es tanto felicior. quo tanto malo materia subducta est. Vis scire
scđo q̄ paupertas luto et stercore carere facit. Audi verbū pauli ali-
as inductū et de terrenis intelligendū. oia inquit arbitroz vt ster-
cora. Habuisti aut̄ et supra ex libro sapientie q̄ tanq̄ lutum estima-
tur argentū. Sz et abacuc ap̄pha cū additione dicit. Ve qui cogre-
gat nō sua vñqz. agrauat d̄tra se densum lutū. ex quo plane sequi-
tur q̄ bonū est esse paupem. saltez eo fine vt hō glutinoso luto seu
diuitiarū stercorib⁹ cor suum si affluant n̄ apponat. Vis tertio sci-
re q̄ paupertas patienter habita decorem inducit. Audi sanctū virz
Basilīū de t̄pali⁹ bonis lequētē. Si iquit fateris ea tibi diuinit⁹

11

prouenisse. **A**n iniustus est deus in eqliter nobis res distribuens. **C**ur tu abundas. ille vero mendicat. nisi et tu bone dispensationis merita desequaris. **I**lle vero patientie brauijs decorat. **H**ille. et quod dicit de decoro huius quidem ratio potest esse. **N**a psalmista de domino loquens specialiter dicit. Oculi eius in pauprem respiciunt. quomodo. **D**ocul-dubio dulcis et amicabilis per ceteris hic et in futuro. **S**i ergo put canit ecclesia. **S**plendida facta est facies moysi dum aspiceret in eum dominus. non est facile abnuendu. quin efficaci diuinox oculorum respectu in pauprem facies interioris sui hominis splendoris decorum specialem desequatur. **V**is demum scire per paupertas non solum duas sanguisuge filias suffocat. sed etiam vermem diuitum occidit. **A**udi quem sunt hee filie sanguisuge de quibus habet in pueribus. Certe sunt gula et luxuria. que quidem fugunt peccati sanguinem de dupliciti diuitum substantia quas ostendat suffocari ipsa paupertate. Rursum audi quis sit vermis diuitum corda corrodere. **D**rofecto hic vermis potissimum potest dici remorsus conscientie de hoc per cum possent. pauperibus non subueniunt continue habende. **H**ic vermis quidem non melius occidi potest clavis est per paupertate mediante. est enim pauper in hoc casu a remorsu conscientie supportatus cum nullus ad impossibile obligetur.

XIII. CONSIDERATIO

Quartadecima puella sic ait. Audi homo rem gestam qui de paupertate querularis ad magnam cui consolationem. **A**udi rem gestam per patrem clareuallis. tria vice vel in parte recitatum et nunc iterum completius et devoutius recitandam. **A**ccedit inquit ad consolationem pauperum ipsa quoque que pastoribus exhibita est visitatio et allocutio angelorum. **V**e vobis diuites qui vestram habetis consolationem ut non mereamini habere iam celestem. **Q**uid multi nobiles secundum carnem. per multi potentes per multi huius seculi sapientes. hora illa in stratis mollibus qui escebant et nemio eorum dignus habitus est nouam lucem videre. magnum illud gaudiu[m] scire. **A**ngelos audire cantates gloria in excelsis deo. **A**gnoscant igitur homines quae qui non in laboribus hominum excentur. ab angelis visitari non merentur. **A**gnoscant per placeat supernis ciuib[us] laborum cuius est intentio spiritalis. quoniam quidem et illos suo tam felici dignantur alloquio affari. qui corporali urgente necessitate laborant per rectu corporis. **H**ec dicit pater. Qui rursum in eadem materia sic ait. **Q**uid multa illa die nativitatis domine gemmis et auro fulgent altaria. quantum ubique pallis adornantur pietes putas ad hec angeli diuertent et pannosos declinabunt homines. **S**i ita est. cur magis apparuerunt ouium pastoribus per regibus terre tenui sacerdotibus. **C**ur et ipse saluator cuius est auxiliator et argenter

sacram in suo corpe paupertate dedicat: aut certe cur ipam tam sollicite paupertate angelus enarrat. hoc inquit vobis signum inuenietis infantem panis inuolutum recte. ergo desolamini desolamini popule meus dicit emmanuel. i. vobiscum deus. Ipse etem saluos faciet non quoscunqz sibi populum suum a peccatis eorum. Denique populum suum desolari venit utique qz populum humilem quem saluum faciet. nam oculos superboz humiliabitur via nosse populum eum. Tibi inquit derelictus es paup. Ideo vero dominus ait. Ve vobis diuites recte. Utinam in eo populo nos inueniri sp optemus cui non dicit ve. sed quem desolatus dominus deus suus. quid enim desolat eos qui suam habent desolatores. Ceterum vigilantibus pastorebus gaudiu no[n] ue lucis euangelizat. et eis saluator patrus esse dicit. paupibus igitur et laborantibus non vobis diuitibus inter ipsas noctis vigilias dies sanctificatus illuxit. et nox ut dies illuminata. immo in die multata refusit angelo domino. quod nam est nobis hodie saluator. Utique non hac nocte. Siquidem nox processit. dies autem appropinquauit. hec ille pater.

XV. CONSIDERATIO.

Quintadecima puella sic ait. Nonne homo statu pnis existit quodammodo momentaneus. futurus autem statu est eternus. quare eligibilis est prudens valere in futuro. Sed quid. Profecto si diues melius valere videantur in presenti. paup multo melius valebit in futuro. Audi magnum patrem augustinum. Veniet inquit tempus ut se auaros omnes fuisse diuites doleant a quibus nunc christi paupes irridentur. non sp iste qui nunc humanae est desuetudinis ordo seruabitur. non semper Lazarus fame torquebitur. nec sp auarus diues ipsorum delicias abundatia profuerit. sed cito et ille de sterquilinio ab angelis eleuabitur in padis. et ille qui elemosinam noluit dare si penitentia non subuenierit. de luxurioso conuiuio rapietur in tartarum. ut qui in hoc seculo paupi noluit dare micantur. in inferno non mereatur accipere guttam et qui paupem pascere noluit deliciis suis pascat flamas medullis suis. hec pater ille magnus. Sed si tu dixeris propterea aliquis esse diunes. quem non tanget premissa desideratio utpote non auarus. Hic ego tibi quis est hic et laudabilis eum. fecit enim mirabilia in vita sua. Est enim hoc perarum et valde insolitum propter supra soror mea ex auctoritate magni patris inducit.

Capitulum nonum continens desolationes tam super miseris domestica pene occulta. siue non medicantum hostiati. quod super mendicas paupertate miserorum propter seipsum mendicantium.

Dono post premissa ad dominam desolatricem principalem accesserunt et alii duo tristes petentes super tenorem premissi capituli desolari. At illa cuilibet eorum de suis pullis unam adiunxit.

I. CONSIDERATIO.

Prima puella ad primum tristem sic ait. O amice dic queso mibi quid addit malum tua iopia super maiestatem paupertatem. Dices forte

maiorem miseriam. Sed quid. Certe hanc maiorem miseriam mereatur tua superba verecundia. Illam igitur postponas humiliando temetipsum et ipsam tuam indigentiam detegendo. et quantum miseria tue minuetur et omnis premissa ceterorum pauperum consolatio ad te sicut ad alios extendetur.

H. CONSIDERATIO.

Ecunda puella ad secundum tristem sic ait. Tu conquereris de miseria qui mendicas pro teipso hostiatim et quare coqueris. videtur potissima ratio. quia times deficere in necessariis et quia talis medicitas ruborem inducit humiliationis. Si primum est in causa doletur te memoria diuini promissi quod est infallibile. non inquit dominus te deseram neque derelinquā. Sane hoc promissum efficaciam habet si plena fiducia sequaris illud prophetatum consilium. Iacta cogitatum tuum in domino et ipse te enutriet. Porro si querele tue rubor humiliationis est in causa eo quod adharet dicta mendicitati que fit hostiatim. scias hoc pro consolatione quod illius humiliationis cum sit via ad illam sublimē et deo gratissimam virtutem humilitatis nullum premium est condignum.

Explicit septimus liber de consolatione theologie. Incipit octauus continens consolationū remedia oportuna contra illa turbativa que opponuntur amicicie et societati. Capitulum primum continentis consolationes super carentia seu amissione fidelis amici.

Octauo principaliter viginti tristibus ad supradictas dominam consolatricem accendentibus primo omnivm ex eis propter carentiam et amissionem amici tristitia pregrauatus ante ceteros ipsam dominam allocuitur in hec verba. O domia mea inclita amicicia grata careo de quo ex intimis sum turbatus. Ac illa ulteriore querelam non expectans de pueris se comitatis mox quatuor acciuit imponens eis ut triste istum pro posse suo solletetur.

I. CONSIDERATIO.

Prima puella tristem alloquitur in hunc modum. Cur intantū de amice carentia turbaris. mox em ut amicum haberet aut eidem non amica vicissitudine responderes. aut tu viceversa etiam ipsius amicus essem. Si primum detur fidelitatem quidē. si vero secundum pderes temetipm. est enim amicus alter ipse. Sed neuerū horum conuenit. Nimirū homo infidus merito detestabilis est contra quales etiā ipse paulus impingedō dicit. sine affectione absq; federe porro seipm perdens maximam incurrit iacturā. quid em ipso sibi preciosius esse possit. Tu quoque si solum amicicie rationem es factus alter ille. accidentia vestra communia erunt. et hoc pacto mala prima eius ex parte occurrētia poteris formidare. Quod si tale habuisti